

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И
ЗАПОШЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ
ЕЛМОНТ ДОО НИШ, ЗА 2023. ГОДИНУ**

**Број: 400-29/2024-06/12
Београд, 20. август 2024. године**

САДРЖАЈ:

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ.....	3
1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Елмонт ДОО Ниш, за 2023. годину.....	3
2. Извештај о ревизији правилности пословања Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Елмонт ДОО Ниш, за 2023. годину.....	6
ПРИЛОГ I – РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ, ПРЕПОРУКА И МЕРА ПРЕДУЗЕТИХ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ.....	8
ПРИЛОГ II – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И ЗАПОШЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ЕЛМОНТ ДОО НИШ, ЗА 2023. ГОДИНУ.....	17
ПРИЛОГ III – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И ЗАПОШЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ЕЛМОНТ ДОО НИШ, ЗА 2023. ГОДИНУ	62

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Елмонт ДОО Ниш, за 2023. годину

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Елмонт ДОО Ниш, за 2023. годину, који обухватају: 1) Биланс стања, 2) Биланс успеха и 3) Напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за ефекте питања описаних у делу извештаја Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима, финансијски извештаји за 2023. годину, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Елмонт ДОО Ниш на дан 31. децембар 2023. године, као и резултата његовог пословања, за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) Друштво је у финансијским извештајима за 2023. годину мање исказало: нераспоређени добитак ранијих година у износу од 1.567 хиљада динара, обавезе за нето зараде и накнаде зарада и трошкове зарада и накнада зарада за износ од 1.715 хиљада динара, као и трошкове материјала у износу од 3.396 хиљада динара, а више исказало материјал у износу од 3.396 хиљада динара и приходе од премија, субвенција, дотација, донација и слично у износу од 1.567 хиљада динара.

2) Друштво је у финансијским извештајима уместо прихода од укидања обавеза исказало умањење трошкова накнада члановима органа управљања у износу од 529 хиљада динара.

3) Изражавамо резерву на следеће позиције исказане у финансијским извештајима за 2023. годину: некретнина, постројења и опреме садашње вредности од 7.539 хиљада динара, осталих краткорочних потраживања у износу од 1.226 хиљада динара, основног капитала у износу од 2.450 хиљада динара и одложених пореских обавеза у износу од 392 хиљаде динара јер:

- Друштво је у 2023. години и у ранијим годинама исказало некретнине, постројења и опрему по фер вредности, иако је Правилником о рачуноводственим политикама утврђено да се након почетног признавања некретнине, постројења и опрема вреднују по набавној вредности.

- Друштво није вршило проверу корисног века употребе постројења и опреме и самим тим није вршило промену корисног века за сва средства за која су очекивања заснована на новим проценама корисног века различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има за последицу да се део постројења и опреме, који чине преко 27% од укупне набавне вредности ове имовине, користи у пословању, а у пословним књигама ова имовина је у потпуности амортизована. На овај начин, укупни

трошкови амортизације распоређени су током дела корисног века употребе средстава, а не током стварног периода коришћења. Укупна набавна вредност потпуно амортизованих постројења и опреме на крају извештајног периода износила је 11.186 хиљада динара. Осим наведеног, Друштво није у 2023. години обрачунало амортизацију постројења и опреме у употреби.

- Друштво није на крају извештајног периода, ни у ранијим годинама, проценило наплативост осталих краткорочних потраживања и у вези с тим није вршило њихово обезвређење.

- Друштво није презентовало веродостојну рачуноводствену документацију за исказано стање основног капитала и одложених пореских обавеза у складу са Законом о рачуноводству из које се недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословних промена које су евидентирани у пословним књигама и исказане у финансијским извештајима.

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹, Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, детаљније је описана у делу извештаја Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 130 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење са резервом.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се

¹Службени гласник РС, бр. 101/05, 54/07,36/10 и 44/18 - др. закон

²Службени гласник РС, број 9/09

материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије.
- Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљених до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.
- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне откривене неправилности, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

Државна ревизорска институција

Макензијева 41

11000 Београд, Србија

20. август 2024. године

2. Извештај о ревизији правилности пословања Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Елмонт ДОО Ниш, за 2023. годину

Мишљење са резервом о правилности пословања

Уз ревизију финансијских извештаја Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Елмонт ДОО Ниш (у даљем тексту: Друштво) за 2023. годину, извршили смо ревизију правилности пословања из области расподеле и уплате добити у буџет оснивача, зарада, накнада зарада и других примања запослених и усклађености пословања са интерним актима Друштва за 2023. годину.

По нашем мишљењу, осим за питања наведена у делу извештаја Основ за мишљење са резервом о правилности пословања, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са расходима и издацима Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Елмонт ДОО Ниш из области расподеле и уплате добити у буџет оснивача, зарада, накнада зарада и других примања запослених и усклађености пословања са интерним актима Друштва за 2023. годину, по свим материјално значајним питањима, извршене су у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

Основ за мишљење са резервом о правилности пословања

1) Друштво нема сагласност Владе Републике Србије на Одлуку о расподели добити за 2022. годину, нити је током 2023. године уплатило у буџет Републике Србије део од најмање 50% добити остварене по завршном рачуну за 2022. годину, што износи 148 хиљада динара, а што није у складу са 16 став 2 и 3 Закона о буџету Републике за 2023. годину.

Одлука Друштва о расподели остварене добити за 2023. годину у износу од 239 хиљада динара није у складу са чланом 16 став 2 и 3 Закона о буџету Републике за 2024. годину, јер је по наведеној одлуци целокупни нето добитак пренет у наредну годину као нераспоређени добитак.

Чланом 16 став 2 Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину, прописано је да су привредна друштва чији је оснивач Република Србија или у којима Република Србија има учешће у власништву дужна да најкасније до 30. новембра текуће буџетске године у буџет Републике Србије уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну, који у складу са законом који уређује привредна друштва припада Републици Србији као члану друштва. Ставом 3 истог члана прописано је да изузетно, уз сагласност Владе, обавезу по основу уплате добити нема субјекат који донесе одлуку да из добити покрије губитак или повећа капитал или средства употреби за финансирање инвестиција.

2) Прековремени рад у Друштву обрачунат у износу од 309 хиљада динара, није се обављао у складу са одредбама Закона о раду. Наиме запослени су радили прековремено само на основу усменог налога непосредног руководиоца, што није у складу са одредбама члана 193 Закона о раду којим је прописано да се запосленом у писаном облику доставља решење о остваривању права, обавеза и одговорности, са образложењем и поуком о правном леку.

Ревизију правилности пословања смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пруже основ за наше мишљење са резервом.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припрему и истинит и објективан приказ, руководство субјекта ревизије је такође дужно да обезбеди да активности, финансијске трансакције, информације и одлуке исказане у финансијским извештајима буду у складу са прописима који их уређују. Ова одговорност обухвата и успостављање финансијског управљања и контроле ради обезбеђивања разумног уверавања да ће се циљеви остварити кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима.

Одговорност ревизора за ревизију правилности пословања

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, наша одговорност је и да изразимо мишљење о томе да ли је пословање субјекта ревизије обухваћено према дефинисаним критеријумима, по свим материјално значајним питањима, усклађено са законом и другим прописима. У тачки 2. Напомена уз Извештај о ревизији наведени су прописи који су коришћени као извори критеријума. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Ова одговорност подразумева спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа да би се добило уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са расподелом и уплатом добити у буџет оснивача, зарадама, накнадама зарада и другим примањима запослених и усклађеношћу пословања са интерним актима Друштва за 2023. годину, извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

Државна ревизорска институција

Макензијева 41

11000 Београд, Србија

20. август 2024. године

ПРИЛОГ I

РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ, ПРЕПОРУКА И МЕРА ПРЕДУЗЕТИХ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

С А Д Р Ж А Ј:

1. Резиме откривених неправилности у ревизији финансијских извештаја	10
2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја	12
3. Резиме откривених неправилности у ревизији правилности пословања	13
4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања	14
5. Мере предузете у поступку ревизије	14
6. Захтев за доставу одазивног извештаја	15

1. Резиме откривених неправилности у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1³

1) Као што је наведено под тачком 3.2. Напомена уз Извештај, Друштво је за вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја за 2023. годину примењивало Међународне стандарде финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП), док је усвојеним Правилником о рачуноводственим политикама избор рачуноводствених политика извршен уз поштовање општих рачуноводствених начела, принципа и правила вредновања који су прописани Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

2) Као што је наведено под тачком 3.2.1.4. Напомена уз Извештај, није сачињавало и издавало требовања и радне налоге за део материјала који је утрошило током 2023. године, у периоду када је материјал и потрошен, већ у наредном обрачунском периоду, што није у складу са чланом 9 и 11 Закона о рачуноводству.

Због наведеног, Друштво је у пословним књигама и у финансијским извештајима за 2023. годину мање исказало трошкове материјала, а више залихе материјала у износу од 3.396 хиљада динара, што није у складу са чланом 23 став 1 тач 4 и 9 Закона о рачуноводству.

3) Као што је наведено под тачком 3.2.1.13. Напомена уз Извештај, Друштво није на дан 31. децембар 2023. године исказало обавезе за нето зараде и накнаде зарада, као ни обавезе за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање за други део зарада за децембар 2023. године, због чега је мање исказало обавезе за нето зараде и накнаде зарада, као и трошкове зарада и накнада зарада у износу од 1.715 хиљада динара. Наведено није у складу са захтевима параграфа 2.39 Одељка 2 – Концепт и свеобухватни принципи МСФИ за МСП и чланом 23 став 1 тачка 4 Закона о рачуноводству.

ПРИОРИТЕТ 2⁴

4) Као што је наведено под тачком 3.2.1.2. Напомена уз Извештај, Друштво је у 2023. години, као и ранијих година исказало некретнине, постројења и опрему по фер вредности, иако је Правилником о рачуноводственим политикама утврђено да се након почетног признавања некретнине, постројења и опрема вреднују по набавној вредности, што није у складу са захтевима параграфа 17.15 Одељка 17 Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП и са усвојеним Правилником о рачуноводственим политикама.

5) Као што је наведено под тачком 3.2.1.2. Напомена уз Извештај, Друштво није у 2023. години обрачунало амортизацију постројења и опреме која су у употреби јер Правилником о рачуноводственим политикама није утврдило стопе амортизације за групе постројења и опреме, што није у складу са захтевима параграфа 16 – 17 Одељка 17 Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП.

6) Као што је наведено под тачком 3.2.1.2. Напомена уз Извештај, Друштво није вршило проверу корисног века употребе постројења и опреме и самим тим није вршило промену корисног века за сва средства за која су очекивања заснована на новим проценама корисног века различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима, што није у складу са захтевима параграфа 17.19 Одељка 17 Некретнине, постројења и опрема,

³ПРИОРИТЕТ 1 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити у року од 90 дана.

⁴ПРИОРИТЕТ 2 – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја а не дуже од годину дана.

МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим политикама. Наведено има за последицу да се део постројења и опреме, који чине преко 27% од укупне набавне вредности ове имовине, користи у пословању, а у пословним књигама ова имовина је у потпуности амортизована. На овај начин, укупни трошкови амортизације распоређени су током дела корисног века употребе средстава, а не током стварног периода коришћења. Укупна набавна вредност потпуно амортизованих постројења и опреме на крају извештајног периода износила је 11.186 хиљада динара. Због наведеног, изражавамо резерву на исказано стање некретнина, постројења и опреме садашње вредности у износу од 7.539 хиљада динара.

7) Као што је наведено под тачком 3.2.1.6. Напомена уз Извештај, Друштво није на крају извештајног периода, као ни ранијих година, проценило наплативост осталих краткорочних потраживања и у вези с тим није вршило њихово обезвређење у складу са захтевима параграфа 11.21–11.26 Одељка 11 – Основни финансијски инструменти, МСФИ за МСП, због чега изражавамо резерву на стање исказаних осталих краткорочних потраживања у износу од 1.226 хиљада динара.

8) Као што је наведено под тачком 3.2.1.9. Напомена уз Извештај, Друштво није у складу са Одељком 29 – Порез на добитак, МСФИ за МСП по основу привремених разлика код сталних средстава која подлежу амортизацији извршило умањење одложених пореских обавеза за износ исказаних одложених пореских средстава у износу од 97 хиљада динара. Такође, Друштво није у 2023. години вршило обрачун амортизације постројења и опреме. Због наведеног, изражавамо резерву на износ исказаних одложених пореских обавеза у износу од 392 хиљаде динара.

9) Као што је наведено под тачком 3.2.2.2. Напомена уз Извештај, Друштво је у 2023. години више исказало приходе по основу прихода од премија, субвенција, дотација, донација и слично, а мање нераспоређени добитак ранијих година у износу од 1.567 хиљада динара јер је примљена средства у 2022. години по основу субвенција евидентирало као приход текућег периода, што није у складу са чланом 23 став 1 тачка 4 Закона о рачуноводству.

10) Као што је наведено под тачком 3.2.2.4. Напомена уз Извештај, Друштво је у 2023. години евидентирало укидање обавеза по основу накнаде члановима органа управљања и надзора из 2022. године као смањење трошкова накнада члановима органа управљања текућег периода, уместо да исте евидентира као приходе од укидања обавеза у износу од 529 хиљада динара. Наведено није у складу са чланом 56 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

ПРИОРИТЕТ 3⁵

11) Као што је наведено под тачком 3.2.1.8. Напомена уз Извештај, Друштво није презентовало веродостојну рачуноводствену документацију у складу са чланом 9 Закона о рачуноводству из које се недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословних промена које су евидентирани у пословним књигама и финансијским извештајима, а односе се на исказани основни капитал у 2023. години, због чега изражавамо резерву на стање исказаног основног капитала у износу од 2.450 хиљада динара.

⁵ПРИОРИТЕТ 3 – грешке, неправилности и погрешна исказивања која је могуће отклонити у року од датума припреме наредног сета финансијских извештаја до три године.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1

У поступку ревизије нису дате препоруке првог приоритета, јер је субјект ревизије предузео мере исправљања у току спровођења ревизије.

ПРИОРИТЕТ 2

1) Препоручујемо Друштву да некретнине, постројења и опрему исказује у складу са усвојеним рачуноводственим политикама и захтевима параграфа 17.15 Одељка 17 Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП. (Напомена број: 3.2.1.2. – Препорука број 4)

2) Препоручујемо Друштву да интерним актом утврди стопе амортизације за постројења и опрему и да у складу са захтевима параграфа 16 – 17 Одељка 17 Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим политикама изврши обрачун амортизације за године у којима није вршило обрачун и да ефекте обрачуна евидентира у пословним књигама у складу са захтевима одељка 10 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, МСФИ за МСП. (Напомена број: 3.2.1.2. – Препорука број 5)

3) Препоручујемо Друштву да у складу са Одељком 17 Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим политикама на крају сваког извештајног периода врши проверу корисног века употребе средстава и да уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, изврши промене корисног века употребе у складу са параграфима 10.15-10.18 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке МСФИ за МСП. (Напомена број: 3.2.1.2. – Препорука број 6)

4) Препоручујемо Друштву да изврши процену наплативости осталих краткорочних потраживања у складу са захтевима Одељка 11 – Основни финансијски инструменти, МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим политикама, као и да утврђене ефекте евидентира у својим пословним књигама у складу са захтевима Одељка 10 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, МСФИ за МСП. (Напомена број: 3.2.1.6. – Препорука број 7)

5) Препоручујемо Друштву да у наредном периоду врши одмеравање одложених пореских средства или обавеза у складу са Одељком 29 – Порез на добитак, МСФИ за МСП по основу привремених разлика код сталних средстава која подлежу амортизацији, где ће приликом одмеравања обухватити рачуноводствену амортизацију за све групе сталних средства која подлежу амортизацији. (Напомена број: 3.2.1.9. – Препорука број 10)

6) Препоручујемо Друштву да у наредном периоду исправке грешке из ранијих година које су материјално значајне евидентира у складу усвојеним рачуноводственим политикама и захтевима Одељка 10 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, МСФИ за МСП. (Напомена број: 3.2.2.2. – Препорука број 11)

7) Препоручујемо Друштву да у наредном периоду пословне промене евидентира у пословним књигама у складу са Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. (Напомена број: 3.2.2.4. – Препорука број 12)

ПРИОРИТЕТ 3

8) Препоручујемо Друштву да преиспита основ исказивања основног капитала, као и да у складу са захтевима параграфа 19 – 23 Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке евентуалне ефекте евидентира у пословним књигама и изврши усаглашавање. (Напомена број: 3.2.1.8. – Препорука број 8)

3. Резиме откритих неправилности у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1

1) Као што је наведено под тачком 3.1.1. Напомена уз Извештај, Оснивач Друштва није именовано председника Скупштине Друштва више од две године након оставке претходног председника Скупштине Друштва. Такође, један члан Скупштине Друштва обавља функцију представника Оснивача више од четири године након истека мандата, што није у складу са чланом 13 Одлуке о оснивању, којим је утврђено да овлашћења Скупштине Друштва врши оснивач преко овлашћених представника, с тим да број овлашћених представника Оснивача не сме бити мањи од три, као и да одлуку о именовању и разрешењу доноси Оснивач.

2) Као што је наведено под тачком 3.2.1.8. Напомена уз Извештај, Друштво нема сагласност Владе Републике Србије на Одлуку о расподели добити за 2022. годину, нити је током 2023. године уплатило у буџет Републике Србије део од најмање 50% добити остварене по завршном рачуну за 2022. годину, што износи 148 хиљада динара, а што није у складу са 16 став 2 и 3 Закона о буџету Републике за 2023. годину.

Одлука Друштва о расподели остварене добити за 2023. годину у износу од 239 хиљада динара није у складу са чланом 16 став 2 и 3 Закона о буџету Републике за 2024. годину, јер је по наведеној одлуци целокупни нето добитак пренет у наредну годину као нераспоређени добитак.

Чланом 16 став 2 Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину, прописано је да су привредна друштва чији је оснивач Република Србија или у којима Република Србија има учешће у власништву дужна да најкасније до 30. новембра текуће буџетске године у буџет Републике Србије уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну, који у складу са законом који уређује привредна друштва припада Републици Србији као члану друштва. Ставом 3 истог члана прописано је да изузетно, уз сагласност Владе, обавезу по основу уплате добити нема субјекат који донесе одлуку да из добити покрије губитак или повећа капитал или средства употреби за финансирање инвестиција. У поступку ревизије нису утврђене неправилности другог приоритета.

3) Као што је наведено под тачком 3.2.2.4. Напомена уз Извештај, прековремени рад у Друштву обрачунат у износу од 309 хиљада динара није се обављао у складу са одредбама Закона о раду. Наиме, запослени су радили прековремено само на основу усменог налога непосредног руководиоца, што није у складу са одредбама члана 193 Закона о раду којим је прописано да се запосленом у писаном облику доставља решење о остваривању права, обавеза и одговорности, са образложењем и поуком о правном леку.

ПРИОРИТЕТ 2

У поступку ревизије нису утврђене неправилности другог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 3

4) Као што је наведено под тачком 3.1.1. Напомена уз Извештај, Друштво није успоставило адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле према

захтевима Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору јер није донело стратегију управљања ризиком и није доставило Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2023. годину Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију, што није у складу са чланом 7 став 2 и чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

5) Као што је наведено под тачком 3.1.2. Напомена уз Извештај, Друштво није успоставило и организовало интерну ревизију на један од начина предвиђених одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1

1) Препоручујемо Друштву да покрене иницијативу код оснивача и ресорног министарства за именовање чланова Скупштине Друштва у складу са својим надлежностима и овлашћењима. (Напомена број: 3.1. 1. – Препорука број 1)

2) Препоручујемо Друштву да расподелу остварене добити по завршном рачуну за 2022. и 2023. годину врши у складу са одредбама Закона о буџету Републике Србије којима се уређује питање добити. (Напомена број: 3.2.1.8. – Препорука број 9)

ПРИОРИТЕТ 2

У току ревизије нису дате препоруке другог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 3

3) Препоручујемо Друштву да успостави адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору, с акцентом на следећим мерама:

– Усвајање стратегије управљања ризиком (у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени) и

– Усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво. (Напомена број: 3.1.1. – Препорука број 2)

4) Препоручујемо Друштву да предузме активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору. (Напомена број: 3.1.2. – Препорука број 3)

5. Мере предузете у поступку ревизије

1) Друштво је у току ревизије усвојило Правилник о рачуноводственим политикама број 426/1 од 15. маја 2024. године, којим је утврђено да се вођење пословних књига,

признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, врши у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП).

2) У току ревизије, Друштво је доставило налог за књижење број ПС 6 од 1. јануара 2024. године којим је извршило исправку погрешног књижења у складу са захтевима параграфа 19-23 Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим политикама, тако да је смањило вредност материјала и вредност нераспоређеног добитка из ранијих година у износу од 3.396 хиљада динара.

3) У току ревизије, Друштво је извршило исправку погрешног књижења и доставило налог за књижење број ЛД-1 од 1. јануара 2024. године у складу са захтевима параграфа 19 – 23 Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим политикама, тако да је повећало вредност обавеза за зараде и накнаде зарада и смањило нераспоређени добитак из ранијих година у износу од 1.715 хиљада динара.

4) У току ревизије, Друштво је уредило обављање прековременог рада и усвојило Упутство број 436 од 17. марта 2024. године, којим је утврдило начин и поступак обављања прековременог рада. Осим наведеног, Друштво је доставило и Решење о прековременом раду број 802/1 и евиденцију о прековременом раду од 29. марта 2024. године.

6. Захтев за доставу одазивног извештаја

Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Елмонт ДОО Ниш, дужно је да на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) Навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) Кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) Приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Елмонт ДОО Ниш, мора у одазивном извештају исказати да је предузело мере исправљања по основу откривених неправилности, које су наведене у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања за 2023. годину, који садржи и препоруке за њихово отклањање, осим оних које су отклоњене у току обављања ревизије и садржане у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања дужно је да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

- За неправилности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Елмонт ДОО Ниш обавезано је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;

- За неправилности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Елмонт ДОО Ниш обавезно је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјекат ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. став 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

ПРИЛОГ II

НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И ЗАПОШЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ЕЛМОНТ ДОО НИШ, ЗА 2023. ГОДИНУ

С А Д Р Ж А Ј:

1. Основни подаци о субјекту ревизије	19
2. Критеријуми за ревизију правилности пословања.....	19
3. Налази у поступку ревизије.....	20
3.1. Интерна финансијска контрола.....	20
3.2. Финансијски извештаји.....	28
3.2.1. Биланс стања	40
3.2.2. Биланс успеха	54
3.2.3. Напомене уз финансијске извештаје	61
3.3. Потенцијалне обавезе.....	61
3.4. Накнадни догађаји настали између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора.....	61

1. Основни подаци о субјекту ревизије

Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Елмонт ДОО Ниш (у даљем тексту: Друштво) основано је поделом Друштвеног предузећа Вук Караџић на основу Одлуке Радничког савета број 1401/1 од 13. јуна 1991. године, као Друштвено предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалидних лица Елмонт са п.о. Ниш.

Решењем Привредног Суда Ниш број Фи-1589/96 регистрована је промена у статусу Друштва и извршено је усаглашавање са законом о радном оспособљавању и запошљавању инвалида који је био на снази 1996. године. Друштво је регистровано под називом Друштвено предузеће за радно оспособљавање инвалидних лица Елмонт са п.о. Ниш.

Друштво је уписано у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре под бројем БД 67392. од 8. маја 2005. године као Друштвено предузеће за радно оспособљавање и запошљавање инвалида Елмонт са седиштем у Нишу, улица Генерала Милојка Лешњанина број 72, са претежном делатношћу 85322 – остали социјални рад у установама без смештаја.

Закључком Владе 05 бр. 46-239/2009 од 22. јануара 2009. године утврђен је удео државног капитала од 100% у Друштвеном предузећу за радно оспособљавање и запошљавање инвалида Елмонт са п.о. Ниш.

Република Србија преузела је оснивачка и управљачка права сразмерно уделу државног капитала на основу Споразума о уделу државне својине у средствима која користи Друштвено предузеће за радно оспособљавање и запошљавање инвалида Елмонт са п.о. Ниш, број 46-357/08 од 18. фебруара 2009. године који су закључили Републичка дирекција за имовину Републике Србије и Друштво.

Основна делатност Друштва је остала непоменута социјална заштита без смештаја, али осим основне делатности Друштво обавља у складу са Оснивачким актом и послове машинске обраде метала, постављање електричних инсталација и остало.

Седиште Друштва: Ниш, улица Генерала Милојка Лешњанина број 72.

Матични број: 07658761.

ПИБ: 101531840.

Друштво је на дан 31. децембра 2023. године имало 35 запослених радника и 31. децембра 2022. године 34 запослена, на основу кадровске евиденције.

2. Критеријуми за ревизију правилности пословања

Ревизија правилности пословања према Закону о Државној ревизорској институцији је испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са примањима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

У овој ревизији испитивали смо усклађеност пословања са прописима из области:

- Зарада, накнада зарада и других примања запослених;
- Расподеле и уплате добити у буџет Републике Србије за 2022. и 2023. годину;
- Усклађеност пословања са интерним актима Друштва.

У ревизији правилности пословања, као извори критеријума коришћени су:

- Закон о раду⁶;
- Закон о буџету Републике Србије за 2023.⁷ и 2024. године.⁸
- Интерна акта субјекта ревизије.

3. Налази у поступку ревизије

3.1. Интерна финансијска контрола

Интерна финансијска контрола представља скуп политика и процедура које руководство успоставља у циљу економичног, ефикасног и ефективног испуњавања циљева субјекта ревизије, поштовања спољашњих правила и политика управљања, заштите имовине и података, спречавања и препознавања превара и грешака, очувања квалитета рачуноводствених евиденција и правовременог пружања поузданих финансијских и управљачких информација. Интерна контрола у јавном сектору код корисника јавних средстава обухвата:

- 1) Финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава,
- 2) Интерну ревизију код корисника јавних средстава и
- 3) Хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

3.1.1. Финансијско управљање и контрола

Финансијско управљање и контрола се организују као систем процедура и одговорности свих лица у организацији.

Финансијско управљање и контрола је систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководиоца корисника јавних средстава, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин, кроз:

- Пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима;
- Потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја;
- Добро финансијско управљање и заштиту средстава и података (информација).

Финансијско управљање и контрола садрже пет међусобно повезаних компоненти:

- Контролно окружење;
- Управљање ризицима;
- Контролне активности;
- Информисање и комуникације;
- Праћење и процена система.

⁶ Службени гласник РС, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - одлука УС, 113/2017 и 95/2018 - аутентично тумачење

⁷ Службени гласник РС, бр. 138 од 12. децембра 2022. године и 75 од 6. септембра 2023. године

⁸ Службени гласник РС, бр. 92/2023

Контролно окружење

Контролно окружење има пресудан утицај на одлучивање и извршавање предвиђених активности и у значајној мери креира и утиче на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле Друштва. Контролно окружење одражава став и свест о интерној контроли у оквиру Друштва. Уколико успостављени систем контроле није одговарајући и ако контролно окружење није позитивно, мање су шансе да укупни систем интерне контроле буде успешан. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају: функције, надлежности, стил рада, методе доделе и делегирања овлашћења и одговорности, организациону структуру Друштва и одговарајуће субординације.

Руководство Друштва одговорно је за успостављање организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у обезбеђивању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени, а обухвата све организационе јединице, процесе, активности, програме и пројекте у оквиру корисника јавних средстава.

Оснивач Друштва је Република Србија за коју по основу законског овлашћења основачка права врши Влада, Београд, улица Немањина број 11.

Управљање Друштвом је једнодомно.

Органи Друштва су Скупштина и директор.

Одлуком о измени оснивачког акта Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Елмонт ДОО Ниш број 252-4 од 4. априла 2012. године (Одлука о оснивању), утврђено је да овлашћења Скупштине Друштва врши оснивач преко овлашћених представника, с тим да број овлашћених представника Оснивача не сме бити мањи од три.

Троје овлашћених представника оснивача је именовано закључком Владе 24 Број:119-5019/2017 од 29. маја 2017. године, један од њих је поднео оставку 30. марта 2018. године због могућности постојања потенцијалног сукоба интереса након новог запослења. Наредни члан скупштине друштва је именован закључком Владе 24 Број:119-2230/2019 од 6. марта 2019. године и разрешен је дужности закључком Владе 24 Број:119-8072/2020 од 15. октобра 2020. године. Такође, истим закључком је именована његова замена. Један од овлашћених представника оснивача је поднео оставку на место у Скупштини Друштва из личних разлога 18. фебруара 2022. године и од тада до дана вршења ревизије Скупштина Друштва има само два члана.

Осим наведеног, према одредби члана 13 Одлуке о организовању мандат председнику и члановима надзорног одбора престаје истеком периода на који су именовани, оставком или разрешењем, да су Председник и чланови надзорног одбора којима је престао мандат, дужни да врше своје дужности до именована новог надзорног одбора, односно именована новог председника или члана надзорног одбора, а најдуже шест месеци. Одредба овог члана примењује се и на представнике оснивача у скупштини друштава капитала из члана 3 став 2 тачка 1) и 2) овог закона.

Откривена неправилност: Оснивач Друштва није именовано председника Скупштине Друштва више од две године након оставке претходног председника Скупштине Друштва. Такође, један члан Скупштине Друштва обавља функцију представника Оснивача више од четири године након истека мандата, што није у складу са чланом 13 Одлуке о оснивању, којим је утврђено да овлашћења Скупштине Друштва врши оснивач преко овлашћених представника, с тим да број овлашћених представника Оснивача не сме бити мањи од три, као и да одлуку о именовану и разрешењу доноси Оснивач.

Ризик: Уколико Оснивач не именује чланове Скупштине Друштва у складу са својим овлашћењима, јавља се ризик да неће имати контролу над пословањем Друштва.

Препорука број 1: Препоручујемо Друштву да покрене иницијативу код оснивача и ресорног министарства за именоване чланове Скупштине Друштва у складу са својим надлежностима и овлашћењима.

Функцију директора Друштва током 2023. године обављало је једно лице које је именовано Одлуком Скупштине Друштва број 885 од 26. децембра 2022. године.

Контролно окружење обухвата следеће принципе:

- 1) Посвећеност интегритету и етичким вредностима руководства и запослених;
- 2) Вршење надзора над развојем и учинком интерне контроле од стране управљачке структуре;
- 3) Успостављање структура и линија извештавања, као и система надлежности и одговорности у остваривању циљева од стране руководства;
- 4) Посвећеност привлачењу, развоју и задржавању стручних појединаца, у складу са циљевима корисника јавних средстава;
- 5) Одговорност запослених за реализацију својих задужења у погледу интерне контроле ради остваривања циљева корисника јавних средстава.

Основни циљеви и визија Друштва је да кроз стални квалитативни развој и напредак дође до стадијума када ће предузеће као Регионални центар у коме би се вршиле сталне обуке особа са инвалидитетом прилагођене њиховим могућностима, чиме би се постигло професионално оспособљавање већег броја особа са инвалидитетом и њихово оспособљавање за самостални живот.

Мисија Друштва је професионална рехабилитација, запошљавање особа са инвалидитетом и њихова инклузија у све сфере друштва. Руководство Друштва препознало је потребе за предузимањем активности на испитивању постојећег и новог тржишта у циљу обезбеђења веће упосљености услужних капацитета, како у Нишу (јавна предузећа), тако и ван Ниша, у околним градовима – Прокупље, Краљево, Пирот, Лесковац, као и југ Србије односно веће ангажовање механизације на регионалним путевима.

Друштво је организовано у оквиру пет служби, и то: Техничка служба, Служба општих и правних послова, Служба лица за радно оспособљавање и професионалну рехабилитацију, Служба контроле квалитета и Служба финансијских и комерцијалних послова.

Послови који се обављају код послодавца систематизују се према врсти, сложености, одговорности и другим условима потребним за њихово обављање у оквиру организационих делова и група послова утврђених Правилником.

Управљање ризицима

Руководилац корисника јавних средстава је одговоран за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле, који обухвата и управљање ризицима (чланом 11 и 14 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁹).

Ефикасан систем интерне контроле захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева. Могу се разликовати нефинансијски ризици који обухватају оперативни ризик, правни ризик, ризик имица, политички ризик и др. и финансијски ризици који су повезани са управљањем јавним средствима. Ризик ликвидности представља ризик неефикасног управљања приливом средстава и може имати утицаја на финансијску стабилност Друштва, неиспуњавање обавезе према добављачима, извршење планираних активности и задатака, исплату зарада. Ризици могу бити присутни у готово свим аспектима рада Друштва, те је обавеза руководства да ове ризике континуирано процењује и њима управља, са задатком да пружи разумно уверавање да ће планирани циљеви бити остварени. Управљање ризицима обухвата идентификовање, процену и контролу над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати негативан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава, са задатком да пружи разумно уверавање да ће ти циљеви бити остварени. Према члану 7 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, ради вршења ових активности руководилац корисника јавних средстава усваја Стратегију управљања ризицима, која се ажурира сваке три године, као и у случају када се контролно окружење значајније измени. Управљање ризицима обухвата следеће принципе:

- 1) Утврђивање циљева на начин који је довољно јасан да би се омогућила идентификација и процена ризика који се односе на те циљеве;
- 2) Анализу ризика у оквиру корисника јавних средстава као основ за одлучивање о начину управљања ризицима;
- 3) Процену ризика од могућности преваре;
- 4) Идентификовање и анализу промена у оквиру корисника јавних средстава које би могле значајније утицати на систем интерне контроле.

Према Смерницама за управљање ризицима Министарства финансија наводи се да су могући алати за идентификовање и сагледавање ризика на нивоу Друштва успостављање Регистра ризика, анализе ризика и оцене ризика, те процене финансијских последица активације тих ризика. Такође, потребно је да се врши ажурирање регистра ризика са одређеном учесталашћу. Свака организација мора да припреми сопствену Стратегију управљања ризицима, која ће утврдити оквир за идентификовање ризика, њихову процену, решавање, извештавање и праћење. Сврха управљања ризицима је да пружи разумно уверавање да ће организација остварити своје циљеве. Стратегија управљања ризицима мора бити усвојена на одговарајућем нивоу руковођења, односно од стране надлежног органа. Регистар ризика је документ који пружа организацији кључне информације о ризицима и лицима одговорним за управљање ризицима. Ризици који утичу на остваривање циљева организације морају бити идентификовани и повезани са кључним пословним процесима. Морају се проценити могућности реализовања свих ризика и њихове последице. Један од

⁹ Службени гласник РС, број 89/2019

кључних задатака руководиоца јесте управљање ризицима, тако да како стратешки, тако и оперативни ризици, треба да буду редовна тема разматрања на састанцима руководства.

У поступку ревизије је утврђено да Друштво током 2023. године није донело Стратегију управљања ризицима, као ни Регистар ризика.

Друштво није успоставило систем финансијског управљања и контроле на начин прописан Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, јер до краја 2023. године није усвојило стратегију управљања ризиком која представља основ за идентификовање ризика, те њихову процену и контролу у смислу члана 6 став 2 овог правилника и није донело писане политике и процедуре које треба да пруже разумно уверавање да су ризици за постизање циљева Друштва ограничени на прихватљив ниво у смислу члана 7 став 1 наведеног Правилника.

Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог финансијског плана и планираних активности, задатака и програма.

Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација дужности; ауторизација, овлашћење и одобравање; систем дуплог потписа; адекватно документовање; правила за приступ средствима и информацијама и интерна верификација и поуздано извештавање.

Контролне активности могу бити превентивне и корективне. Превентивне контроле представљају проактивне контроле које се одвијају истовремено са извршавањем трансакције и имају задатак да спрече настанак или деловање одређене неправилности, грешке или другог облика деформације. Корективне контроле представљају контроле које се одвијају накнадно, након завршетка пословне трансакције и имају задатак да открију и искажу деловање одређене неправилности, грешке или другог облика настале деформације – с циљем да се утврде и елиминирају њене негативне последице и да се њено деловање спречи у наредном периоду.

Контролне активности обухватају следеће принципе:

- 1) Одабир и развој контролних активности за свођење ризика на прихватљив ниво;
- 2) Одабир и развој општих контролних активности информационих технологија у пословним информационим системима да би се подстакло остваривање циљева;
- 3) Спровођење контролних активности кроз политике у којима су дефинисана очекивања, као и кроз процедуре у којима се те политике реализују.

Контролне активности морају бити одговарајуће, а трошкови за њихово увођење не смеју превазићи очекивану корист од њиховог увођења. Контролне активности које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализирани и ажурирани најмање једном годишње.

Систем интерне контроле у Друштву у 2023. години уређен је интерним општим и појединачним актима који се односе на пословање Друштва, а које су донели Скупштина

друштва и директор Друштва, међу којима су: Правилник о раду број 321/2 од 1. јуна 2023. године, Правилник о организацији рада и систематизацији радних места број 322/1 од 1. јуна 2023. године, Правилник о рачуноводству за мало и микро правна лица број 321/3 од 1. јуна 2023. године, Правилник о рачуноводственим политикама од 1. јуна 2023. године, Правилник за накнаду путних трошкова за службени пут у земљи број 181 од 3. априла 2023. године, Правилник о коришћењу средстава за репрезентацију 323 од 2. јуна 2023. године, Правилник о безбедности и здрављу на раду број 153/1 од 7. марта 2014. године, Правилник о поступку унутрашњег узбуђивања број Сл.22 од 18. јануара 2021. године и друго.

У поступку ревизије утврђено је да Друштво не поседује писане политике, процедуре и друга акта којима се уређује сви пословни процеси у Друштву.

Такође, у поступку ревизије утврђено је да не постоји Листа свих пословних процеса у Друштву нити постоји Мапа пословних процеса или слично, како би се са сваком потребном променом пословног процеса иста могла системски одржавати односно ажурирати, сагласно прописима којима се уређује буџетски систем код корисника јавних средстава.

Према препорученом приручнику Министарства финансија представљени су неки алати помоћу којих се може одржавати и редовно ажурирати систем финансијског управљања и контроле, на који начин су дате смернице корисницима јавних средстава за његово успостављање, одржавање и ажурирање. С тим у вези, препоручује се израда Листе пословних процеса као и израда Мапе пословних процеса која обухвата шири дијапазон информација и, поред назива пословног процеса и активности, који су већ описани у Листи пословних процеса, дефинише и његов циљ, резултат, ризике, процедуре и веза са другим пословним процесима. Израдом мапе се добија свеобухватан опис организације и њеног делокруга, а уочавају се и међусобна повезаност пословних процеса, евентуални недостаци свих описаних пословних процеса и њихова могућа унапређења у циљу побољшања рада целокупне организације.

У поступку ревизије утврђени су недостаци у функционисању система финансијског управљања и контроле који утичу на поузданост финансијског извештавања, јер Друштво није: уредило благајничко, као ни магацинско пословање, Правилником о рачуноводственим политикама утврдило стопе амортизације, организовало обављање прековременог рада у складу са Законом о раду и друго.

Информисање и комуникација

За успешно финансијско управљање и контролу значајно је успостављање адекватног информационог система и ефективно комуницирање на свим хијерархијским нивоима корисника јавних средстава.

Информације и комуникација обухватају следеће принципе:

- 1) Прибављање, креирање и употребу релевантних и квалитетних информација како би се подстакло функционисање интерне контроле;
- 2) Интерну размену информација, укључујући циљеве и одговорности за интерну контролу, које су неопходне да би се подстакло функционисање интерне контроле;
- 3) Комуникацију са екстерним странама о питањима која утичу на функционисање компоненти интерне контроле.

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводственог информисања. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника

услуга и шире јавности. Све релевантне информације о битним интерним и екстерним догађајима и активностима, у финансијском и нефинансијском облику треба идентификовати, прикупити, обрадити и на одговарајући начин саопштити. Да би се то остварило неопходан је информациони систем којим се обухватају опште контроле и контроле појединих рачунарских апликација, што подразумева успостављање одговарајућег рачуноводственог система путем кога се врши евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштита имовине и припрема извештаја.

Информатичка инфраструктура Друштва обухвата мрежну инфраструктуру, деск-топ рачунаре, штампаче, скенере, фотокопир апарате и друго. Приступ материјалним, финансијским и другим ресурсима је обезбеђен овлашћеним особама системом лозинки.

Друштво је у ревидираном, као и ранијем периоду, за вођење пословних књига користило програмски пакет Kin Kolas, Ниш, који не садржи интегрисани пакет финансијског и материјалног књиговодства.

Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система се изводи на неколико начина: текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Откривена неправилност: Друштво није успоставило адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле према захтевима Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору јер није донело стратегију управљања ризиком и није доставило Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2023. годину Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију, што није у складу са чланом 7 став 2 и чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Ризик: Неусвајањем стратегије управљања ризицима, повећава се вероватноћа да се ризицима не управља на ефикасан начин и да се планирани циљеви и задаци Друштва неће у потпуности реализовати.

Препорука број 2: Препоручујемо Друштву да успостави адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору, с акцентом на следећим мерама:

- Усвајање стратегије управљања ризиком (у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени) и
- Усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво.

3.1.2. Интерна ревизија

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору прописани су модели успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Корисници јавних средстава треба да успоставе интерну ревизију у складу са чланом 82 Закона о буџетском систему¹⁰. Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору¹¹ су прописани модели успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава: 1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава; 2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија; 3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија. Изузетно, кад не постоје услови за организовање јединице за интерну ревизију из става 1 овог члана, послове јединице за интерну ревизију може да обавља и интерни ревизор запослен код корисника јавних средстава.

Друштво је корисник јавних средстава у смислу члана 2 став 1 тачка 5) Закона о буџетском систему.

Према члану 82 Закона о буџетском систему корисници јавних средстава успостављају интерну ревизију. За успостављање и обезбеђење услова за адекватно функционисање интерне ревизије одговоран је руководиоца корисника јавних средстава.

Интерна ревизија је организационо независна од делатности коју ревидира, није део ни једног пословног процеса, односно организационог дела организације, а у свом раду је непосредно одговорна руководиоцу корисника јавних средстава.

Функционална независност интерне ревизије се обезбеђује самосталним одлучивањем о: подручју ревизије на основу процене ризика, начину обављања ревизије и извештавању о обављеној ревизији.

Интерна ревизија на основу објективног прегледа доказа обезбеђује уверавање о адекватности и функционисању постојећих процеса управљања ризиком, контроле и управљања организацијом да ли ови процеси функционишу на предвиђен начин и омогућују остварење циљева организације.

Интерна ревизија пружа саветодавне услуге које се састоје од савета, смерница, обуке, помоћи или других услуга у циљу повећања вредности и побољшања процеса управљања датом организацијом, управљања ризицима и контроле.

Интерну ревизију обављају интерни ревизори. Интерни ревизори у вршењу функције, примењују међународне стандарде интерне ревизије, етички кодекс интерне ревизије и принципе објективности, компетентности и интегритета.

Руководилац корисника јавних средстава до 31. марта текуће године за претходну годину на прописани начин извештава министра о функционисању система интерне ревизије.

¹⁰ Службени гласник РС, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011 ... 118/2021, 138/2022 и 118/2021 - др. закон)

¹¹ Службени гласник РС, бр. 99/2011 и 106/2013

Откривена неправилност: Друштво није успоставило и организовало интерну ревизију на један од начина предвиђених одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Ризик: Неуспостављање интерне ревизије има за последицу непостојање независног и објективног уверавања да интерне контроле постоје и да доприносе умањењу ризика у односу на које су постављене, да су управљачки процеси ефективни и ефикасни и да се задаци и циљеви Друштва остварују на планирани начин.

Препорука број 3: Препоручујемо Друштву да предузме активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

3.2. Финансијски извештаји

Вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, Друштво врши у складу са Законом о рачуноводству¹², Међународним стандардима финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП), Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике¹³, Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике.¹⁴

У складу са чланом 7 Закона о рачуноводству Друштво је за 2023. годину разврстано као мало правно лице.

Приложени финансијски извештаји Друштва су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике. Редован годишњи финансијски извештај малих правних лица, према прописима о рачуноводству Републике Србије, чине Биланс стања, Биланс успеха, Статистички извештај и Напомене уз финансијске извештаје.

Приликом састављања финансијских извештаја за 2023. годину, Друштво је применило рачуноводствене политике дефинисане Правилником о рачуноводственим политикама од 1. јуна 2023. године.

Основне рачуноводствене политике наведене су у Напомени 1.1.3.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД).

Финансијски извештаји Друштва састављени су у складу са начелом историјског трошка, као и начелом наставка пословања, који претпоставља да ће Друштво наставити са пословањем у догледној будућности.

Упоредне податке чине финансијски извештаји Друштва за 2022. годину који нису били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције.

Финансијски извештаји за 2023. годину усвојени су од стране Скупштине Друштва Одлуком број 230/1 од 11. марта 2024. године.

¹² Службени гласник РС, број 73/19

¹³ Службени гласник РС, број 137/14

¹⁴ Службени гласник РС, бр. 95/14 и 144/14

Рачуноводствене политике

Рачуноводствене политике су специфични принципи, основе, конвенције, правила и праксе примењене при састављању и презентацији финансијских извештаја, а односе се на признавање, мерење и процењивање имовине, обавеза, прихода и расхода Друштва у складу са рачуноводственим и пореским прописима важећим у Републици Србији.

Друштво је у поступку ревизије презентовало Правилник о рачуноводственим политикама од 1. јуна 2023. године, којим је утврђено да је избор рачуноводствених политика извршен уз поштовање општих рачуноводствених начела, принципа и правила вредновања који су прописани Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Друштво у 2023. години вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, врши у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП).

Откривена неправилност: Друштво је за вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја за 2023. годину примењивало Међународне стандарде финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП), док је усвојеним Правилником о рачуноводственим политикама избор рачуноводствених политика извршен уз поштовање општих рачуноводствених начела, принципа и правила вредновања који су прописани Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Мера предузета у поступку ревизије: Друштво је у току ревизије усвојило Правилник о рачуноводственим политикама број 426/1 од 15. маја 2024. године, којим је утврђено да се вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, врши у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП).

У наставку извештаја даје се преглед усвојених рачуноводствених политика Друштва.

Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјалне ставке које се:

(а) држе за коришћење у производњи производа или испоруци добара или услуга, за изнајмљивање другима или за административне сврхе и

(б) за које се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода.

Ставке некретнина, постројења и опреме, које испуњавају услове да буду признате као средство, одмеравају се приликом почетног признавања по својој набавној вредности односно, цени коштања.

Набавна вредност/цена коштања неке некретнине, постројења и опреме се признаје као средство ако и само:

(а) Ако је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са тим средством приливати у Друштво; и

(б) Ако се набавна вредност/цена коштања тог средства може поуздано одмерити.

Набавна вредност/цена коштања некретнина, постројења и опреме обухвата:

(а) Фактурну цену, укључујући увозне таксе и порезе по основу промета који се не могу рефундирати, након одузимања трговачких попушта и рабата.

(б) Све трошкове који се могу директно приписати довођењу средства на локацију и у стање које је неопходно да би средство могло функционисати, на начин на који то очекује менаџмент.

(ц) Иницијалну процену трошкова демонтаже, уклањања средства и обнове подручја на којем је средство лоцирано, што је обавеза која се у Друштву намеће било када се средство набави или као последица коришћења средства у току одређеног периода за све друге сврхе осим за производњу залиха у том периоду.

Директно приписиви трошкови су: трошкови примања запослених (као што је дефинисано у МРС 19 Примања запослених) који настају директно у изградњи или набавци некретнине, постројења и опреме, трошкови припреме терена, иницијални трошкови испоруке и манипулативни трошкови, трошкови инсталирања и монтаже, трошкови провере функционисања средства, умањени за нето приходе од продаје било ког средства произведеног током довођења средства на дату локацију и у дато стање (као што су узорци произведени приликом тестирања опреме) и професионалне накнаде.

Добици или губици који се јављају приликом продаје или расходовања некретнина и опреме, признају се у корист или на терет извештаја о укупном резултату, у оквиру осталих пословних прихода или осталих пословних расхода.

Након почетног признавања, некретнине, постројења и опрема се исказују по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности и евентуалне акумулиране губитке за умањење вредности.

Накнадни издатак који се односи на некретнину, постројење и опрему након његове набавке или завршетка, увећава вредност средства ако испуњава услове да се призна као стално средство. Накнадни издатак који не задовољава претходне услове исказује се као трошак пословања у периоду у којем је настао. Трошкови свакодневног сервисирања и одржавања некретнина, постројења и опреме признају се као расход периода када су ти трошкови настали.

Отписивање некретнина, постројења и опреме врши се применом пропорционалне методе којом се вредност средстава у потпуности отписује током процењеног века употребе. Отписивање се врши по стопама које су засноване на преосталом корисном веку употребе средстава, процењеном од стране руководства Друштва применом пропорционалне методе амортизације. Стопе амортизације за групе некретнина, постројења и опреме су:

Назив	Стопа амортизације
Грађевински објекти	2,50%
Опрема	%
Транспортна средства	%
Рачунарска опрема	%
Остала опрема	%

Обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме почиње од првог дана наредног месеца када се ова средства ставе у употребу.

Резидуална вредност и корисни век средства проверавају се на крају сваког датума биланса стања и, уколико се очекивања разликују од претходних процена, промену(е) треба обрачунати у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

На крају сваког извештајног периода друштво процењује да ли постоје било какве назнаке да је вредност некретнина, постројења и опреме умањена. Ако постоје такве назнаке процењује се надокнадиви износ и, у случају када је он мањи од књиговодствене вредности,

Друштво треба да смањи књиговодствену вредност на надокнадиви износ, уз признавање губитка због умањења вредности.

Када се врши ревалоризација одређене некретнине, постројења и опреме, ревалоризује се целокупна група некретнина, постројења и опреме којој то средство припада. Када услед ревалоризације дође до повећања садашње вредности средстава, позитиван учинак исказује се у корист ревалоризационих резерви. Позитиван учинак ревалоризације признаје се као приход до износа који је једнак негативном учинку ревалоризације признатом као расход у ранијим годинама. Када се исказани износ некретнина, постројења и опреме смањи као резултат ревалоризације, смањење се исказује као смањење раније формираних ревалоризационих резерви, осим у случају да износ смањења премашује раније формиране ревалоризационе резерве, када се признаје као расход.

Књижење промене фер вредности некретнина постојења и опреме се врши сразмено на набавној и исправци вредности или укидањем исправке вредности и корекцијом набавне вредности.

Залихе

Залихе су средства:

- (а) која се држе ради продаје у уобичајеном току пословања;
- (б) у процесу производње за такву продају или
- (ц) у облику основног и помоћног материјала који се троши у производном процесу или приликом пружања услуга.

Почетно признавање залиха врши се по набавној вредности која обухвата фактурну цену, увозне царине и друге дажбине (осим оних које Друштво може касније да поврати од пореских власти) и трошкове превоза, манипулативне и друге трошкове који се могу директно приписати стицању готових производа, материјала и услуга. Трговачки попусти, рабати и друге сличне ставке се одузимају при одређивању трошкова набавке.

Залихе се накнадно вреднују по набавној вредности/цени коштања односно нето продајној вредности, умањене за трошкове довршења и продаје, ако је нижа.

Када се залихе продају, њихова књиговодствена вредност се признаје као расход периода у ком се признаје и приход повезан са њима. Износ било ког отписа залиха на нето оствариву вредност и сви губици залиха се признају као расход у периоду у ком је настао отпис или губитак. Износ било ког поништавања отписа залиха, које се ради због повећања нето оствариве вредности, признаје се као умањење износа залиха признатих као расход у периоду у којем је поништавање извршено.

Залихе ситног инвентара

Ситан инвентар има користан век трајања мањи од годину дана. Залихе ситног инвентара које се набављају од добављача мере се по набавној вредности. Набавну вредност или цену коштања залиха чине сви трошкови набавке и други трошкови настали довођењем залиха на њихово садашње место и стање.

Стављањем у употребу ситног инвентара отписује се 100% његове вредности употребом рачуна исправке вредности.

Залихе материјала и робе

Залихе материјала и робе воде се по набавној вредности. Набавну вредност чини фактурна цена добављача, увозне дажбине и други порези (осим оних које друштво може

накнадно да поврати од пореских власти као што је ПДВ, који се може одбити као претходни порез), трошкови превоза, манипулативни трошкови и други трошкови који се могу директно приписати стицању залиха материјала и робе. Попуст, рабати и друге сличне ставке одузимају се при утврђивању трошкова набавке робе.

Материјал и други облици залиха који се троше у циљу производње, не своде се испод набавне цене ако се очекује да ће производи у циљу чије производње се они троше бити продати по цени која ће бити једнака или већа у односу на њихову набавну вредност. У супротном, вредност таквих залиха се своди на њихову нето оствариву вредност која представља трошак замене материјала.

Залихе недовршене производње и готових производа

Залихе недовршене производње и готових производа воде се по цени коштања.

Цена коштања готових производа и недовршене производње обухвата утрошене сировине, директну радну снагу и остале директне трошкове. Индиректни трошкови се распоређују уз помоћ одређених кључева

Примери трошкова који се не укључују у набавну вредност/цену коштања залиха и признају се као расход периода у ком су настали:

а) Изузетно високи износи утрошеног материјала, рада или други производни трошкови;

б) Трошкови складиштења, осим ако су ти трошкови неопходни у производном процесу пре следеће фазе производње;

ц) Општи административни трошкови који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање и

д) Трошкови продаје.

Финансијски инструменти

Сви финансијски инструменти се иницијално вреднују по фер вредности плус трансакциони трошкови, ако их има. Изузетак су потраживања од купаца која не садрже значајну компоненту финансирања у складу са МСФИ 15 – Приходи од уговора са купцима, која се у том случају одмеравају по вредности трансакције.

Финансијска средства

Класификација финансијских средстава се утврђује на почетку иницијалног признавања, односно када Друштво постане страна у уговорним односима у вези са инструментом.

Након почетног признавања, сва средства која спадају у оквир МСФИ 9 се одмеравају на један од следећих начина:

- По амортизованој вредности;

- По фер вредности кроз укупни остали резултат (ФВТОЦИ);

- По фер вредности кроз биланс успеха (ФВТПЛ).

Класификација и вредновање финансијских средстава у складу са МСФИ 9 зависи од два основна критеријума:

а) Пословног модела на основу којег се управља финансијским средством;

б) Карактеристика уговорених новчаних токова финансијског средства („СППИ“ тест – Искључиво плаћања главнице и камате).

Процена пословног модела на основу којег се управља финансијским средствима је кључна за класификацију финансијских средстава. Пословни модел се утврђује на нивоу који одражава како се управља групом финансијских средстава да би се постигао одређени пословни циљ. Пословни модел не зависи од намера руководства за појединачни инструмент. Овај услов не посматра сваки инструмент појединачно већ виши ниво груписања. Могуће је да Друштво има више од једног пословног модела на основу којег се управља финансијским средствима.

Тест пословног модела се врши на следећи начин:

- Поделити финансијска средства у посебне групе или портфолија у складу са начином управљања (на пример: зајмови и потраживања се могу груписати заједно јер се држе за наплату кеша, а ретко или скоро никад за продају);

- Идентификовати циљеве који се користе у току пословања за управљање тим група или портфолијом средстава (на пример - циљ за потраживања је да се држе и наплаћују да се прикупља кеш);

- На бази тих циљева, класификује се свака група или портфолио као „држе се за прикупљање новчаних токова“, „држе се за прикупљање новчаних токова и продају“ и „остало“.

Средство класификовало у категорији по амортизованој вредности треба да испуни оба критеријума:

- Пословни модел: финансијско средство се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова;

- СППИ тест: да ли уговорени услови дају право на новчане токове који представљају само плаћање главнице и камате.

Средство класификовало у категорији по фер вредности кроз укупни остали резултат (ФВТОЦИ) треба да испуњи оба критеријума:

- Пословни модел: финансијско средство се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова и продаје;

- СППИ тест: да ли уговорени услови дају право на новчане токове који представљају само плаћање главнице и камате.

Само зајмови, потраживања, улагања у дужничке хартије и слични дужнички инструменти могу да се квалификују за одмеравање по амортизованој вредности или ФВТОЦИ. У случају да дужнички инструмент не испуњава ове критеријуме одмерава се по фер вредности кроз биланс успеха (ФВТПЛ).

Процена пословног модела се врши на крају сваког извештајног периода како би се утврдило да ли је дошло до промене у пословном моделу у односу на претходни период. У том случају врши се рекласификација финансијских средстава у одговарајућу категорију (амортизована вредност, ФВОЦИ, ФВПЛ).

Сви деривати који су у обухвату МСФИ 9 се одмеравају по фер вредности. Све промене се признају кроз биланс успеха.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе се класификују у две категорије за одмеравање:

- По амортизованој вредности или

- По фер вредности кроз биланс успеха.

Финансијске обавезе које се држе ради трговања се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха, док се све остале финансијске обавезе одмеравају по амортизованој вредности осим ако се не примењује опција за фер вредност.

Рекласификација финансијских обавеза није дозвољена.

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе из пословања накнадно се вреднују по номиналној (фактурној) вредности, односно по амортизованој вредности.

Дужнички инструменти (обавезе по основу меница и зајмова) класификовани као краткорочне обавезе треба да се одмеравају по недисконтованом износу готовине или друге накнаде за коју се очекује да буде плаћена или примљена умањено за евентуално обезвређење.

Примљени кредити од банака се првобитно признају у износима примљених средстава, а након тога се исказују по амортизованој вредности уз примену уговорене каматне стопе.

Обавеза је текућа уколико се очекује да буде измирена у редовном току пословног циклуса Друштва, односно у периоду до 12 месеци након датума извештавања. Све остале обавезе се класификују као дугорочне.

Обезвређење (умањење вредности)

Признавање обезвређења финансијских средстава који се одмеравају по амортизованој вредности или фер вредности кроз укупни остали резултат (ФВОЦИ) врши се на основу обезвређења по очекиваном кредитном губитку (Еџпечтед кредит лосс).

Друштво примењује модел три нивоа за одређивање обезвређења финансијских средстава, који се базирају на томе да ли је дошло до значајног погоршања кредитног ризика средства. Од нивоа у коме је средство зависиће износ обезвређења који је потребно да се призна као и износ прихода по основу камате:

Ниво 1: Кредитни ризик се није значајно повећао од дана иницијалног признавања – Признаје се дванаестомесечни очекивани кредитни губитак;

Ниво 2: Кредитни ризик се значајно повећао од дана иницијалног признавања – Признаје се очекивани кредитни губитак за цело трајање финансијског средства. Приходи од камате се признају на бруто принципу;

Ниво 3: Финансијска имовина већ обезвређења – признаје се очекивани кредитни губитак за цело трајање финансијске имовине. Приходи од камате се признају на нето основи.

Очекивани кредитни губитак за 12 месеци се рачуна тако што се вероватноћа настанка неиспуњења по средству (дефолт) у наредних 12 месеци, множи са укупним очекиваним кредитним губитком (током целог трајања средства) који би настао као резултат неиспуњења, без обзира када ће се губици десити. Дакле, дванаестомесечни очекивани кредитни губици представљају очекиване кредитне губитке за цело трајање средства који су очекивани да ће се десити као последица могућих неиспуњења у наредних 12 месеци од прибављања или датума извештавања.

Очекивани кредитни губитак за цело трајање финансијског средства представља садашњу вредност очекиваних кредитних губитака који ће се десити ако дође до неиспуњења од стране дужника у било ком моменту током важења уговорених обавеза.

Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима се у билансу стања Друштва подразумевају:

1. Готовина у благајни,
2. Средства по виђењу која се држе на рачунима банака,
3. Орована средства на рачунима банака до 90 дана,
4. Остала новчана средства.

Новчана средства се вреднују по њиховој номиналној вредности. Уколико је реч о новчаним средствима у страниој валути, она се вреднују по званичном средњем курсу валуте објављеном од стране Народне банке Србије.

Прекорачења по текућем рачуну на дан састављања финансијских извештаја укључују се у обавезе по кредитима у оквиру краткорочних финансијских обавеза.

Примања запослених

а) Доприноси за обавезе социјалног осигурања

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Друштво је такође, обавезно да од бруто зарада запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Када су доприноси једном уплаћени, Друштво нема никаквих даљих обавеза у погледу плаћања. Доприноси на терет послодавца и на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

(б) Отпремнине и јубиларне награде

Друштво обезбеђује отпремнине приликом одласка у пензију и за јубиларне награде. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање и до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови за поменуте накнаде се акумулирају током периода трајања запослења.

(ц) Учешће у добити и бонуси

Друштво признаје обавезу и трошак за бонусе и учешће у добити запослених на основу прорачуна којим се узима у обзир добит која припада власницима капитала након одређених корекција.

Текући порез

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица и релевантним подзаконским актима.

Порез на добитак обрачунава се применом стопе од 15% на пореску основицу исказану у пореском билансу.

Порески прописи у Републици Србији не дозвољавају да се порески губици из текућег периода искористе као основа за повраћај пореза плаћеног у одређеном претходном периоду. Губици из текућег периода могу се пренети на рачун добити утврђене у годишњем пореском билансу из будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Обрачунати текући порез се признаје као обавеза и расход у обрачунском периоду на који се односи.

Одложени порези

Одложени порез на добитак се обрачунава за све привремене разлике између пореске основице имовине и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на дан извештавања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за обрачун износа одложеног пореза.

Одложене пореске обавезе признају се за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства признају се за одбитне привремене разлике и за ефекте пренетог губитка и неискоришћених пореских кредита из претходних периода до нивоа до којег је вероватно да ће постојати будући опорезиви добици на терет којих се одложена пореска средства могу искористити.

Књиговодствена вредност одложених пореских средстава преиспитује се на сваки извештајни датум и умањује до мере до које више није извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се укупна вредност или део вредности одложених пореских средстава може искористити.

Одложена пореска средства која нису призната процењују се на сваки извештајни датум и признају до мере у којој је постало вероватно да ће будућа опорезива добит дозволити повраћај одложеног пореског средства.

Одложени порези признају се као расходи и приходи и укључени су у нето губитак/добитак извештајног периода, осим одложених пореза који се односе на ефекте процене фер вредности некретнина, постројења и опреме евиднтираних преко ревалоризационих резерви у ком случају се одложени порези књиже преко ових резерви.

Државна давања

Државна давања и помоћ могу бити у облику:

- Мера предузетих од стране државе с намером да пружи економску корист специфичну за Друштво ако испуњава одређене критеријуме.

- Преноса ресурса Друштву по основу испуњених извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности друштва.

- Давања за која је примарни услов да Друштво које има право да прими давање треба да набави, изгради или на други начин прибави дугорочна средства. Могу бити приписани и секундарни услови који ограничавају врсту или локацију средстава или периоде у току којих средства треба прибавити или поседовати.

- Других државних давања – повезаних са приходима су друга државна давања, осим давања повезаних са средствима.

Државна давања, укључујући немонетарна давања по фер вредности, не признају се све док не постоји оправдана увереност да ће:

- Друштво придржавати услова повезаних са давањима и

- Давање бити примљено.

Државно давање се признаје на систематској основи у билансу успеха током периода у којима Друштво признаје као расход повезане трошкове које треба покрити из тог давања.

Државно давање које се прима као надокнада за настале расходе или губитке или у сврху пружања директне финансијске подршке Друштву са којом нису повезани будући трошкови признаје се у билансу успеха периода у којем се прима.

Државна давања повезана са средствима, укључујући немонетарна давања по фер вредности, исказују се у билансу стања као одложени приход по основу давања који се на систематској основи признаје у билансу успеха током века трајања средства.

Давања повезана са приходима признају се у оквиру осталих прихода у билансу успеха.

Државно давање које постане повративо се рачуноводствено обухвата као промена рачуноводствене процене у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке. Повраћај давања повезаних са приходима најпре се пребија са неамортизованим одложеним задужењем признатим по основу давања. Износ повраћаја који превазилази одложено задужење или уколико такво задужење уопште не постоји, одмах се признаје у билансу успеха. Повраћај давања повезаних са средствима признаје се као повећавање књиговодствене вредности средства или као смањивање салда одложених прихода за износ отплате. Кумулативна додатна амортизација која би на тај датум, да није било давања, била призната у билансу успеха, се одмах признаје у билансу успеха.

Приходи

Друштво врши признавање прихода у складу са МСФИ 15 кроз модел од пет корака:

1) Идентификација уговора са купцима - уговорне стране су одобриле уговор (писмено, усмено или у складу са другим уобичајеним пословним праксама) и обавезале су се да ће испунити своје обавезе;

2) Идентификација уговорне обавезе (обавезе чињења) тј. да ли је то испорука добра или услуге – друштво може да идентификује права свих страна у вези са добрима или услугама које се преносе;

3) Утврђивање цене трансакције – друштво може да идентификује услове плаћања за добра или услуге које се преносе;

4) Алокација цене трансакције на уговорне обавезе – садржина уговора је комерцијална (то јест, очекује се да ће ризик, време или износ будућих токова готовине Друштва да се промене као резултат уговора) и

5) Признавање прихода када се испуне уговорне обавезе - постоји значајна вероватноћа да ће Друштво добити накнаду на коју ће имати право у замену за добра или услуге која ће бити испоручена купцу. Приликом процењивања да ли је вероватно да ће наплата неког износа накнаде бити извршена, Друштво разматра само способност и намеру купца да плати тај износ накнаде до истека рока доспећа. Износ накнаде на који ће Друштво имати право може бити мањи од цене наведене у уговору, ако је накнада променљива зато што Друштво може да понуди купцу попуст на цену.

Променљивост која се односи на накнаде обећане од стране купца може бити експлицитно наведена у уговору. Поред услова уговора, постојање следећих околности указује на то да је обећана накнада променљива:

(а) купац има оправдано очекивање које произилази из уобичајених пословних пракси Друштва, објављених политика или конкретних саопштења да ће Друштво прихватити мањи износ накнаде од цене наведене у уговору. То јест, очекује се да ће Друштво понудити умањење цене (нпр. попуст, рабат, повраћај новца или кредит);

(б) друге чињенице и околности указују на намеру Друштва да, приликом закључивања уговора са купцем, понуди умањење цене купцу.

Корак 1: Идентификација уговора са купцима

Уговор је споразум двеју страна који креира обавезујућа права и обавезе за сваку страну. МСФИ 15 се примењује на све уговоре који имају све од следећих одлика:

1. Стране су одобриле уговор и обавезале се на извршење уговорних обавеза;
2. Права и обавезе страна у уговору се могу идентификовати;
3. Услови плаћања се такође могу идентификовати;
4. Уговор је комерцијалног карактера;
5. Вероватно је да ће се накнада из уговора наплатити.

Ако свака страна у уговору има једнострано право раскида уговора који је у целини неизвршен без обавезе накнаде другој страни, онда у смислу примене МСФИ 15 уговор не постоји. Неизвршење постоји ако купцу није испоручена роба односно пружене услуге и ако није примљена, односно не постоји право да се прими накнада у замену за робу и услуге.

У случајевима када два или више уговора закључени у исто или приближно исто време са истим купцем онда се ти уговори могу комбиновати и за потребе МСФИ 15 и третирају као један уговор. Неопходно је да се о уговорима преговарало у пакету са истим комерцијалним циљем, да износ накнаде који се плаћа у оквиру једног уговора зависи од цене или услова из другог уговора и да су роба или услуге, који су обећани у оквиру оба уговора, јединствена обавеза.

Промена у обавезујућим правима и обавезама (нпр. обим уговора или цена) третира се као модификација уговора ако је одобрена и доводи до стварања нових или промене постојећих обавезујућих права и обавеза. Модификације уговора се третирају као посебан уговор само ако се обим уговора мења због нових одвојивих роба и услуга и ако промена у уговореној цени одражава појединачну продајну цену одвојиве робе или услуге.

Корак 2: Идентификација уговорне обавезе

Уговорна обавеза дефинисана је уговором као обавеза да се изврши пренос купцу одвојиве робе или услуге, појединачно или заједно или у серијама током времена. Активности које не резултирају у преносу робе или услуга купцу нису уговорне обавезе из уговора са купцима и неће довести до признавања прихода.

Потребно је да следећа два критеријума буду испуњена да би се нека роба или услуга сматрала одвојивом: купац може да има користи од појединачног добра или услуге, обећање да се пренесе роба или услуга је одвојиво од осталих обећања из уговора.

Корак 3: Утврђивање цене трансакције

Цена трансакције представља износ накнаде на коју Друштво очекује да има право у замену за пренос обећаних роба или услуга и искључује износе наплаћане у име трећих страна (нпр. ПДВ). Приликом одређивања трансакционе цене, у обзир се узима и следеће: да ли постоје значајне компоненте финансирања, варијабилне компоненте, износи који се исплаћују купцу (нпр. рефундације или рабати) и неновчане накнаде. Варијабилне компоненте могу да укључују попусте, право поврата, разне подстицаје, бонусе, казне и слично.

Варијабилне компоненте накнаде се одмеравају употребом две методе: метода очекиване вредности (базира се на пондерисаним очекиваним вредностима нпр: у односу на сличне уговоре) и метод једног највероватнијег износа (износ који је највероватнији да се деси у случајевима када постоји мало износа за разматрање).

У случајевима када постоји компонента финансирања, приход од продаје се признаје у износу који представља цену коју би купац платио да је плаћање извршено одмах у моменту

испоруке робе или услуга. Друштво није у обавези да прилагођава износ накнаде по основу компоненти финансирања уколико очекује да ће од продаје до наплате проћи мање од годину дана.

Неновчане накнаде примљене од купца се вреднују по фер вредности.

Износи који се исплаћују купцу укључују износе које Друштво плаћа или очекује да ће их платити купцу као и кредите и сличне ствари попут купона или ваучера. Рачуноводствено се ови износи обухватају тако што се за износ накнаде уамњује цена трансакције (приход се сторнира), осим ако се плаћање купцу врши као замена за другу робу или услуге примљене од купца.

Корак 4: Алокација цене трансакције на уговорне обавезе

Цена трансакције из 3. корака алоцира се на сваку уговорну обавезу на бази појединачних (самосталних) продајних цена сваке уговорне обавезе.

Самостална продајна цена је она цена по којој би се роба или услуге засебно продавале. У случајевима када самосталне продајне цене нису лако уочљиве, оне се процењују и то коришћењем једног од следећих приступа: усклађена тржишна процена, очекивани трошкови плус маржа и резидуални приступ (оно што остане након што се одузму уочљиве појединачне продајне цене осталих уговорних обавеза).

Корак 5: Признавање прихода након што је свака уговорна обавеза испуњена

Цена трансакције алоцирана на сваку од уговорних обавеза (корак 4) признаје се као приход када је испуњење обавезе настало и то током времена или у одређеном тренутку у времену. Испуњење настаје када је контрола над обећаним добрима или услугама пренесена на купца, тј. када он има могућност да управља коришћењем те имовине и могућност да значајно стиче све преостале користи од те имовине.

Следећи фактори се могу користити за разматрање да ли је дошло до преноса контроле: физичко преносење имовине на купца од стране Друштва, припадање законског права над имовином, ризици и накнаде у вези са власништвом, прихватање имовине од стране купца,

Друштво има садашње право на наплату по основу имовине.

Приход се признаје током времена ако је испуњен један од следећих услова: купац истовремено прима и употребљава све користи које Друштво пружа током извршења посла; у оквиру извршења посла ствара се или побољшава имовина која је под контролом купца; у оквиру извршења посла не ствара се имовина коју субјект може употребити на другачији начин и субјект има оствариво право на плаћање за оно што је урадио до одређеног тренутка.

Приход се признаје током времена на начин који најбоље представља напредак у преносу контроле над робом или услугама купцу. Друштво примењује једну од две методе за мерење тог напретка: метод аутпута (нпр. процене остварених резултата, постигнуте критичне тачке из пројекта, јединице произведене/испоручене и слично) и метод инпута (нпр. утрошени ресурси, часови рада, настали трошкови, утрошено време, радни сати машина, итд.).

Ако услови за признавање прихода током времена нису испуњени, онда се приход признаје у одређеном тренутку. Приход се признаје у моменту у коме Друштво преноси контролу над одређеном робом или услугама на купца.

Трошкови уговора

Друштво признаје додатне трошкове стицања уговора с купцем као имовину ако се очекује поврат тих трошкова. Додатни трошкови стицања уговора су они трошкови које сноси Друштво приликом стицања уговора са купцем, а које не би сносио да није било стицања

уговора. Трошкови испуњења уговора се капиталишу ако ти трошкови нису у делокругу неког другог стандарда, ако се односе директно на уговор, због тих трошкова се стварају или повећавају ресурси и ако се очекује поврат тих трошкова.

Гаранције

Ако купац има могућност одвојене куповине гаранције, гаранција се сматра одвојивом услугом и Друштво је дужано да ту гаранцију третира као уговорну обавезу и да на њу примењује све оно што је претходно описано. При процени да ли се гаранцијом пружа услуга купцу, треба да се размотре и законски захтеви у погледу гаранција као и период који покрива гаранција (што је дужи период, већа је вероватноћа да се пружа услуга).

Расходи

Расходи се признају у билансу успеха по начелу узрочности прихода и расхода, односно на обрачунској основи и утврђују се за период када су настали.

(а) Пословни расходи

Пословни расходи обухватају трошкове условљене стварањем прихода од продаје и укључују набавну вредност продате робе, трошкове материјала, горива и енергије, бруто зараде, трошкове амортизације и услуге пружене од стране трећих лица. Пословни расходи обухватају и опште трошкове као што су трошкови закупа, маркетинга, осигурања, платног промета, пореза и остали трошкови настали у текућем обрачунском периоду.

(б) Финансијски расходи

Финансијски расходи обухватају расходе по основу камата и курсних разлика и остале финансијске расходе, који се евидентирају у билансу успеха периода на који се односе, а у складу са начелом узрочности.

Трошкови позајмљивања

Расходи камата и други трошкови позајмљивања који се могу непосредно приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства морају се капитализовати, односно приписати набавној вредности – цени коштања средства. Квалификованим средством се сматра средство које се оспособљава за употребу и које захтева дужи временски период да би било спремно за намеравану употребу или продају.

Друштво треба да започне капитализацију трошкова позајмљивања, као део набавне вредности средства које се квалификује, на датум почетка капитализације. Датум почетка капитализације је датум када Друштво први пут испуни сваки од наведених услова: направи издатке за средство, направи трошкове позајмљивања и предузме активности неопходне да би се средство припремило за планирану употребу или продају. Друштво треба да престане са капитализацијом трошкова позајмљивања када су у суштини завршене све активности неопходне да би се средства која се квалификују припремила за планирану употребу или продају. Друштво треба да обустави капитализацију трошкова позајмљивања током продужених периода у којима је прекинут активан развој средства које се квалификује. Расходи камата и други трошкови који се не могу непосредно приписати стицању, изградњи или изради средства признају се на терет расхода периода у коме настају.

3.2.1. Биланс стања

3.2.1.1. Попис имовине и обавеза

На основу члана 20 став 2 Закона о рачуноводству, члана 4 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем¹⁵ (у даљем тексту: Правилник о попису). Директор Друштва донео је 20. децембра 2023. године Решење о образовању комисија за попис 864 од 20. децембра 2023. године и Упутство за рад комисија за попис и налоге за обављање припремних радњи за попис.

Централна пописна комисија сачинила је Извештај о извршеном годишњем попису Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Елмонт ДОО Ниш за 2023. годину са стањем на дан 31. децембар 2023. године, који је усвојила Скупштина Друштва Одлуком број 71/2 од 29. јануара 2024. године.

3.2.1.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема, исказане су у износу од 12.595 хиљада динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 1 – Структура некретнина, постројења и опреме

Назив	2023. година	2022. година
Грађевински објекти	5.056	5.227
Постројења и опреме	7.539	7.411
Укупно:	12.595	12.638

-у хиљадама динара-

Промене на некретнинама, постројењима и опреми током 2023. године приказане су у следећој табели:

Табела број 2 – Промене на некретнинама, постројењима и опреми

Назив	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Свега НПО
Набавна вредност			
Стање 1. јануара 2023. године	9.739	40.728	50.467
Повећање у току године		128	128
Стање 31. децембра 2023. године	9.739	40.856	50.595
Исправка вредности			
Стање 1. јануара 2023. године	4.512	33.317	37.829
Амортизација за 2023. годину	171		171
Стање 31. децембра 2023. године	4.683	33.317	38.000.
Садашња вредност			
31. децембра 2023. године	5.056	7.539	12.595
31. децембра 2022. године	5.227	7.411	12.638

-у хиљадама динара-

Друштво у пословним књигама почев од 2013. године некретнине, постројења и опрему исказује по фер вредности која је утврђена проценом извршена од стране Предузећа за пословне и техничке услуге Олимпија д. о. о., Ужице са стањем на дан 31. октобар 2013. године.

¹⁵ Службени гласник РС, бр. 118/ 2013 и 137/2014

Правилником о рачуноводственим политикама утврђено је да се након почетног признавања некретнине, постројења и опрема исказују по набавној вредности умањену за акумулирану исправку вредности и евентуалне акумулиране губитке за умањење вредности.

Откривена неправилност: Друштво је у 2023. године, као и ранијих година исказало некретнине, постројења и опрему по фер вредности, иако је Правилником о рачуноводственим политикама утврђено да се након почетног признавања некретнине, постројења и опрема вреднују по набавној вредности, што није у складу са захтевима параграфа 17.15 Одељка 17 Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП и са усвојеним рачуноводственим политикама.

Ризик: Уколико Друштво не исказује некретнине, постројења и опрему у складу са усвојеним рачуноводственим политикама, јавља се ризик од погрешне презентације финансијских извештаја.

Препорука број 4: Препоручујемо Друштву да некретнине, постројења и опрему исказује у складу са усвојеним рачуноводственим политикама и захтевима параграфа 17.15 Одељка 17 Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП.

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Некретнина, постројења и опреме.

Грађевински објекти

Друштво је на дан 31. децембар 2023. године исказало грађевинске објекте по садашњој вредности у износу од 5.056 хиљада динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 3 – Грађевински објекти

Назив	-у хиљадама динара-	
	2023. година	2022. година
Радионица	3.966	4.107
Гаража	298	307
Сушара	646	667
Лифт	146	146
Укупно:	5.056	5.227

У току 2023. године није вршено повећање вредности грађевинских објеката.

Друштво је извршило обрачун амортизације грађевинских објеката у 2023. години у износу од 171 хиљаде динара.

У оквиру грађевинских објеката, Друштво исказује радионицу у вредности од 3.996 хиљада динара, површине 229 м² која се налази на катарској парцели број 1474 КО Бубањ, Ниш, изграђену на градском грађевинском земљишту на коме као ималац права на парцели и на објекту у евиденцији Републичког Геодетског завода није уписано Друштво. Такође, у поступку ревизије Друштво није пружило другу својинску и правну документацију којом доказује да је носилац одређеног права на наведеној непокретности, као ни на помоћним објектима гаражи и сушари.

Осим горенаведених грађевинских објекта, Друштво користи као канцеларијски простор спрат пословне зграде на којом су као имаоци права уписани Град Ниш са обликом права својине – јавна својина и са правом коришћења РО за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалидних лица Вук Караџић Графичар, Ниш које је обрисано из регистра

Агенције за привредне регистре решењем број БДСЛ 2819/2020 јуна 2020. године. За коришћење дела наведеног пословног објекта, Друштво не поседује правну документацију (уговор о закупу, писмену сагласност за коришћење и слично).

Постројења и опрема

Постројења и опрема исказана су по садашњој вредности у износу од 7.539 хиљада динара, а њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 4 – Структура постројења и опреме

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Машине, постројења и алати	3.430	3.430
Транспортна средства	2.190	2.190
Канцеларијска опрема	1.919	1.791
Укупно:	7.539	7.411

Друштво је у 2023. години евидентирало у пословним књигама набавку рачунарске и канцеларијске опреме у износу од 128 хиљада динара.

Откривена неправилност: Друштво није у 2023. години обрачунало амортизацију постројења и опреме која су у употреби јер Правилником о рачуноводственим политикама није утврдило стопе амортизације за групе постројења и опреме, што није у складу са захтевима параграфа 16 – 17 Одељка 17 Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП.

Ризик: Уколико Друштво не врши обрачун амортизације постројења и опреме, постоји ризик од погрешног исказивања њихове вредности у финансијским извештајима.

Препорука број 5: Препоручујемо Друштву да интерним актом утврди стопе амортизације за постројења и опрему и да у складу са захтевима параграфа 16 – 17 Одељка Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим политикама изврши обрачун амортизације за године у којима није вршило обрачун и да ефекте обрачуна евидентира у пословним књигама у складу са захтевима захтевима Одељка 10 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, МСФИ за МСП.

Правилником о рачуноводственим политикама Друштва прописано је да се резидуална вредност и корисни век средства проверавају на крају сваког датума биланса стања и уколико се очекивања разликују од претходних процена, промену(е) треба обрачунати у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке и да се отписивање некретнина, постројења и опреме врши применом пропорционалне методе којом се вредност средстава у потпуности отписује током процењеног века употребе. Отписивање се врши по стопама које су засноване на преосталом корисном веку употребе средстава, процењеном од стране руководства Друштва применом пропорционалне методе амортизације. Наведеним Правилником, Друштво је утврдило стопу амортизације само за групу некретнина у вредности од 2,5 %, док за групе постројења и опреме нису утврђене стопе амортизације.

Откривена неправилност: Друштво није вршило проверу корисног века употребе постројења и опреме и самим тим није вршило промену корисног века за сва средства за која су очекивања заснована на новим проценама корисног века различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима, што није у складу са захтевима параграфа 17.19 Одељка 17 Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим политикама. Наведено има за последицу да се део постројења и опреме, који чине преко 27% од укупне набавне вредности ове имовине, користи у пословању, а у пословним књигама ова имовина је у потпуности амортизована. На овај начин, укупни трошкови амортизације распоређени су током дела корисног века употребе средстава, а не током стварног периода коришћења. Укупна набавна вредност потпуно амортизованих постројења и опреме на крају извештајног периода износила је 11.186 хиљада динара. Због наведеног, изражавамо резерву на исказано стање некретнина, постројења и опреме садашње вредности у износу од 7.539 хиљада динара.

Ризик: Ако Друштво не врши преиспитивање корисног века употребе опреме, постоји ризик од нереалног исказивања имовине и погрешног информисања корисника финансијских извештаја о вредности имовине.

Препорука број 6: Препоручујемо Друштву да у складу са Одељком 17 Некретнине, постројења и опрема, МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим политикама, на крају сваког извештајног периода врши проверу корисног века употребе средстава и да уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, изврши промене корисног века употребе у складу са параграфима 10.15-10.18 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке МСФИ за МСП.

3.2.1.3. Одложена пореска средства

Одложена пореска средства исказана на дан 31. децембар 2023. године у износу од 97 хиљада динара одмерена су по основу привремених разлика код сталних средстава која подлежу амортизацији.

Табела број 5 – Структура Одложена пореска средства

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Одложена пореска средства (Напомена број: 3.2.1.9)	97	-
Укупно:	97	-

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Одложена пореска средства.

3.2.1.4. Залихе

Залихе исказане у износу од 10.039 хиљада динара односе се на:

Табела број 6 – Структура залиха

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	9.931	2.018
Плаћени аванси за залихе и услуге	108	90
Укупно:	10.039	2.108

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије залиха.

Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар

Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар исказани су у износу од 9.931 хиљаде динара, а њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 7 – Структура материјала, резервних делова, алата и инвентара

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Материјал за израду	9.400	1.674
Гориво и мазиво	6	6
Алат и инвентар	525	338
Укупно:	9.931	2.018

Материјал за израду исказан у износу од 9.400 хиљада динара односи се на:

Табела број 8 – Структура залиха материјала

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година
Електроматеријал	3.417
Светиљка ЗЕЛА 24лед/41W	1.617
Стуб челични двосег ЦРС-А-5	699
Стуб цевести са корпом анкер	540
Светиљка БП 283 лед 190/4С/74	502
Кабл ПШОО-А 4x16мм ²	403
Светиљка СТАР 48лед Т2	398
Остали	1.824
Укупно:	9.400

Друштво је на основу Уговора број 04-1/12 од маја 2023. године извело радове на реконструкцији електричних инсталација у управној згради Јавног комуналног предузећа Градска топлана Ниш, Ниш и испоставило Окончану ситуацију о извршеним радовима број 56/R -2023 од 22. децембра 2023. године. Окончана ситуација оверена је од стране надзорног органа Друштва и наручиоца Јавног комуналног предузећа Градска топлана Ниш, Ниш, чиме је потврђено да су радови завршени у износу од 8.789 хиљада динара без ПДВ-а.

Увидом у аналитичку евиденцију материјала утврдили смо да Друштво није, за део материјала који је наведен у поменутој Окончаној ситуацији, у току 2023. године, сачинило требовања, као и да није у пословним књигама евидентирало утрошак материјала, у износу од 2.840 хиљада динара.

Друштво је део утрошка материјала који је наведен у Окончаној ситуацији у укупној вредности од 2.875 хиљада динара евидентирало у 2024. години на основу требовања број: 13 од 29. фебруара 2024. године, у износу од 1.315 хиљада динара и број 18 од 31. марта 2024. године у износу од 1.560 хиљада динара. На основу наведених требовања, Друштво је у 2024. години евидентирало излаз материјала из магацина и трошкове материјала, без признавања прихода по основу уградње материјала и потраживања од купаца.

У поступку ревизије одговорно лице дало је објашњење у коме је навело да је извођење радова на реконструкцији електричних инсталација у управној згради Јавног комуналног предузећа Градска топлана Ниш, Ниш, завршено 31. децембра 2023. године и да је сав

материјал који је и наведен у Окончаној ситуацији и уграђен. У току реализације пројекта, дошло је до измена од стране надзорног органа у вези са опремом, што је довело до тога да је било потребно урадити детаљну калкулацију и обрачун коштања појединачних ставки које су чиниле целину, због чега требовање материјала није сачињено у 2023. години, него накнадно 2024. године.

Такође, Друштво је извело радове на осветљењу трим стазе на брду Хисар у Прокупљу на основу уговора број 614 од септембра 2023. године. Након извршених радова, 28. децембра 2023. године Друштво је испоставило наручиоцу посла, Градској управи града Прокупља, Прву привремену ситуацију број 58/Р.

Увидом у достављену документацију, утврдили смо да Друштво није евидентирало излаз материјала који је утрошен при извођењу горе-наведених радова у износу од 521 хиљаде динара. Утрошени материјал по наведеној привременој ситуацији Друштво је евидентирало у току 2024. године.

Имајући у виду наведено, у поступку ревизије је утврђено да требовања и радне налоге за материјал који је потрошило у 2023. години, Друштво није издавало у периоду када је материјал стварно утрошен, већ у наредном обрачунском периоду, што није у складу са чланом 9 и 11 Закона о рачуноводству.

Откривена неправилност: Друштво није издавало требовања и радне налоге за део материјала који је утрошило током 2023. године, у периоду када је материјал утрошен, већ у наредном обрачунском периоду, што није у складу са чланом 9 и 11 Закона о рачуноводству.

Због наведеног, Друштво је у пословним књигама и у финансијским извештајима за 2023. годину мање исказало трошкове материјала, а више залихе материјала у износу од 3.396 хиљада динара, што није у складу са чланом 23 став 1 тач 4 и 9 Закона о рачуноводству.

Мере предузете у поступку ревизије: У току ревизије, Друштво је доставило налог за књижење број ПС 6 од 1. јануара 2024. године којим је извршило исправку погрешног књижења у складу са захтевима параграфа 19 – 23 Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим политикама, тако да је смањило вредност материјала и вредност нераспоређеног добитка из ранијих година у износу од 3.396 хиљада динара.

3.2.1.5. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје исказана су у износу од 4.832 хиљаде динара, а њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 9 – Структура потраживања по основу продаје

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Купци у земљи	4.832	22.231
Укупно:	4.832	22.231

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Потраживања од продаје.

Потраживања од купаца у земљи исказана у износу од 4.832 хиљаде динара односе се на потраживања од правних лица по основу фактурисане реализације производа и извршених услуга.

Аналитички преглед најзначајнијих потраживања од купаца у земљи на дан 31. децембар 2023. године приказан је у следећој табели:

Табела број 10 – Аналитички преглед најзначајнијих потраживања од купаца у земљи

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година
Јавно предузеће Градска топлана Ниш, Ниш	1.404
Градска управа града Прокупља	1.666
Јавно предузеће Дирекција за изградњу града Ниш, Ниш	809
Град Ниш	284
Јавно предузеће Паркинг сервис Ниш, Ниш	205
Остали купци	464
Укупно:	4.832

Пре састављања финансијских извештаја за 2023. годину, Друштво је у складу са одредбама члана 22 Закона о рачуноводству, извршило усаглашавање међусобних потраживања од купаца у земљи.

3.2.1.6. Остала краткорочна потраживања

Остала краткорочна потраживања исказана су у износу од 1.226 хиљада динара и односе се на:

Табела број 11 – Структура осталих краткорочних потраживања

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Порез на додату вредност	562	3.360
Остала разна краткорочна потраживања	664	664
Укупно:	1.226	4.024

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије остала краткорочна потраживања.

Остала краткорочна потраживања исказана у износу од 664 хиљаде динара односе се на:

Табела број 12 – Структура осталих разних краткорочних потраживања

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година
Потраживања за више плаћен порез на добит	280
Потраживања за накнаду штете од осигуравајућих друштва	178
Остала разна краткорочна потраживања	186
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	20
Укупно:	664

У оквиру осталих краткорочних потраживања, Друштво исказује потраживања у износу од 664 хиљаде динара која су настала у 2013. години и за које није у поступку ревизије презентовало документацију на основу које је извршено почетно признавање.

Параграфом 11.21 Одељка 11 – Основни финансијски инструменти, МСФИ за МСП прописано је да на крају сваког извештајног периода Друштво треба да оцени да ли постоји неки објективни доказ о умањењу вредности финансијског средства.

Откривена неправилност: Друштво није на крају извештајног периода, као ни ранијих година, проценило наплативост осталих краткорочних потраживања и у вези с тим није вршило њихово обезвређење у складу са захтевима параграфа 11.21 – 11.26 Одељка 11 – Основни финансијски инструменти, МСФИ за МСП, због чега изражавамо резерву на стање исказаних осталих краткорочних потраживања у износу од 1.226 хиљада динара.

Ризик: Уколико Друштво не врши процену наплативости осталих краткорочних потраживања, јавља се ризик који за последицу има нереално исказивање позиције потраживања и расхода од обезвређења потраживања у финансијским извештајима.

Препорука број 7: Препоручујемо Друштву да изврши процену наплативости осталих краткорочних потраживања у складу са захтевима Одељка 11 – Основни финансијски инструменти, МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим политикама, као и да утврђене ефекте евидентира у својим пословним књигама у складу са захтевима Одељка 10 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, МСФИ за МСП.

3.2.1.7. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 151 хиљаде динара, а њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 13 – Структура готовине и готовинских еквивалената

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Текући (пословни) рачуни	151	5.188
Укупно:	151	5.188

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије готовине и готовинских еквивалената.

Текући (пословни) рачуни у износу од 151 хиљаде динара односе се на новчана средства код следећих пословних банака:

Табела број 14 – Преглед стања новчаних средстава на текућим рачунима по банкама

-у хиљадама динара-	
Назив	2023. година
ОТР банка Србија а.д. Нови Сад	102
Министарство финансија Републике Србије – Управа за трезор	46
Adriatic banka а.д. Београд	2
Banca Intesa а.д., Београд	1
Укупно:	151

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност готовине и готовинских еквивалената у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.8. Капитал

Укупан капитал исказан на крају извештајног периода у износу од 17.439 хиљада динара, односи се на:

Табела број 15 - Структура капитала

Назив	2023. година	2022. година
Основни капитал	2.450	2.450
Законске резерве	91	91
Ревалоризационе резерве	9.279	9.279
Свега капитал:	11.820	11.820
Нераспоређени добитак ранијих година	5.380	5.083
Нераспоређени добитак текуће године	239	297
Свега нераспоређени добитак:	5.619	5.380
Укупно:	17.439	17.200

Извршено је тестирање свих релеватних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Капитал.

Основни капитал

Друштво је исказало основни капитал у износу од 2.450 хиљада динара, а код Агенције за привредне регистре уписан је основни новчани капитал у износу од 46 хиљада динара. Република Србији је једини члан Друштва са 100% удела у капиталу који је уписан код Агенције за привредне регистре.

Друштво је у финансијским извештајима за 2023. годину исказало основни капитал у износу од 2.450 хиљаде динара, иако оснивачким актом Друштва и према регистрованим подацима код Агенције за привредне регистре утврђен је и уписан износ капитала од 46 хиљада динара.

Откривена неправилност: Друштво није презентовало веродостојну рачуноводствену документацију у складу са чланом 9 Закона о рачуноводству из које се недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословних промена које су евидентирани у пословним књигама и финансијским извештајима, а односе се на исказани основни капитал у 2023. години, због чега изражавамо резерву на стање исказаног основног капитала у износу од 2.450 хиљада динара.

Ризик: Уколико Друштво исказује уписани а неуплаћени капитал на основу неверодостојне рачуноводствене исправе, јавља се ризик да финансијски извештаји неће пружити потпуну, истиниту и поуздану информацију о финансијском положају Друштва.

Препорука број 8: Препоручујемо Друштву да преиспита основ исказивања основног капитала, као и да у складу са захтевима параграфа 19 – 23 Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке евентуалне ефекте евидентира у пословним књигама и изврши усаглашавање.

Ревалоризационе резерве

Ревалоризационе резерве, на дан 31. децембар 2023. године, исказане су у износу од 9.306 хиљада динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 16 – Преглед ревалоризационих резерви

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Ревалоризационе резерве	9.306	9.306
Укупно:	9.306	9.306

Друштво је вршило процену вредности капитала и имовине са стањем на дан 31. октобар 2013. године од стране овлашћених проценитеља у циљу утврђивања реалне тржишне вредности капитала за потребе допуне личне карте предузећа, по налогу Агенције за приватизацију Републике Србије.

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност ревалоризационих резерви у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

Нераспоређени добитак

Нераспоређени добитак исказан је у износу од 5.619 хиљада динара и односи се на:

Табела број 17 – Нераспоређени добитак

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Нераспоређени добитак ранијих година	5.380	5.083
Нераспоређени добитак текуће године	239	297
Укупно:	5.619	5.380

Откривена неправилност: Друштво нема сагласност Владе Републике Србије на Одлуку о расподели добити за 2022. годину, нити је током 2023. године уплатило у буџет Републике Србије део од најмање 50% добити остварене по завршном рачуну за 2022. годину, што износи 148 хиљада динара, а што није у складу са 16 став 2 и 3 Закона о буџету Републике за 2023. годину.

Одлука Друштва о расподели остварене добити за 2023. годину у износу од 239 хиљада динара није у складу са чланом 16 став 2 и 3 Закона о буџету Републике за 2024. годину, јер је по наведеној одлуци целокупни нето добитак пренет у наредну годину као нераспоређени добитак.

Чланом 16 став 2 Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину, прописано је да су привредна друштва чији је оснивач Република Србија или у којима Република Србија има учешће у власништву дужна да најкасније до 30. новембра текуће буџетске године у буџет Републике Србије уплате најмање 50% сразмерног дела добити по завршном рачуну, који у складу са законом који уређује привредна друштва припада Републици Србији као члану друштва. Ставом 3 истог члана прописано је да изузетно, уз сагласност Владе, обавезу по основу уплате добити нема субјекат који донесе одлуку да из добити покрије губитак или повећа капитал или средства употреби за финансирање инвестиција.

Ризик: Уколико Друштво не поступа у складу са Законом о буџету Републике Србије, постоји ризик од неефикасног управљања Друштвом и непоштовања законских обавеза.

Препорука број 9: Препоручујемо Друштву да расподелу остварене добити по завршном рачуну за 2022. и 2023. годину врши у складу са одредбама Закона о буџету Републике Србије којима се уређује питање добити.

3.2.1.9. Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе исказане су у износу од 392 хиљаде динара и односе се на:
Табела број 18 – Одложене пореске обавезе

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Одложене пореске обавезе	392	392
Укупно:	392	392

Извршено је тестирање свих релеватних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Одложене пореске обавезе.

Откривена неправилност: Друштво није у складу са Одељком 29 – Порез на добитак, МСФИ за МСП по основу привремених разлика код сталних средстава која подлежу амортизацији извршило умањење одложених пореских обавеза за износ исказаних одложених пореских средстава у износу од 97 хиљада динара. Такође, Друштво није у 2023. години вршило обрачун амортизације постројења и опреме. Због наведеног изражавамо резерву на износ исказаних одложених пореских обавеза у износу од 392 хиљаде динара.

Ризик: Ако Друштво не врши правилно одмеравање одложених пореских средстава и обавеза, постоји ризик од нереалног исказивања одложених пореза и погрешног информисања корисника финансијских извештаја .

Препорука број 10: Препоручујемо Друштву да у наредном периоду врши одмеравање одложених пореских средстава или обавеза у складу са Одељком 29 – Порез на добитак, МСФИ за МСП по основу привремених разлика код сталних средстава која подлежу амортизацији, где ће приликом одмеравања обухватити рачуноводствену амортизацију за све групе сталних средстава која подлежу амортизацији.

3.2.1.10. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе исказане су у износу од 3.940 хиљада динара и њихова структура је приказана у следећој табели:

Табела број 19 – Краткорочне финансијске обавезе

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Оквирни кредит – Поштанска штедионица а.д., Београд	3.940	-
Укупно:	3.940	-

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије краткорочне финансијске обавезе.

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност краткорочних финансијских обавеза у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.11. Примљени аванси, депозити и кауције

Примљени аванси исказани су у износу од 85 хиљада динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 20 – Структура примљених аванса

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Примљени аванси	85	-
Укупно:	85	-

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Примљених аванса.

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност примљених аванса у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.12. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања, на дан 31. децембар 2023. године, исказане су у износу од 6.092 хиљаде динара и у целости се односе на обавезе према добављачима у земљи:

Табела број 21 – Обавезе из пословања

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Добављачи у земљи	6.092	22.583
Укупно:	6.092	22.583

Извршено је тестирање свих релевантних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије Обавезе из пословања.

Добављачи у земљи

Добављачи у земљи исказани су у износу од 6.092 хиљаде динара и односе се на обавезе према следећим добављачима:

Табела број 22 – Преглед најзначајнијих добављача

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година
Minel Schreder д. о. о., Београд	1.940
Plamen in company, д. о. о., Ниш	1.534
BEAM EUROPE д. о. о., Краљево	933
Fariel, д. о. о., Београд- Стари Град	382
ENERGING д. о. о., Нови Београд	161
Остали добављачи	1.142
Укупно:	6.092

Друштво је у Напоменама уз финансијске извештаје обелоданило да је износ неусглашених обавеза од 1.142 хиљаде динара, што представља 19% од укупних обавеза.

На основу спроведених ревизорских поступака, утврђено је да исказана вредност обавеза из пословања у ревидираним финансијским извештајима не садржи материјално значајна погрешна исказивања.

3.2.1.13. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе исказане су у износу од 992 хиљаде динара, а њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 23 – Структура осталих краткорочних обавеза

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	480	1.803
Друге обавезе	448	2.425
Обавезе по основу пореза на додату вредност	64	-
Укупно:	992	4.228

Извршено је тестирање свих релеватних тврдњи руководства исказаних у ревидираним финансијским извештајима за сваку материјално значајну област ревизије остале краткорочне обавезе.

Обавезе по основу зарада и накнада зарада

Обавезе по основу зарада и накнада зарада исказане у износу од 480 хиљада динара у целости се односе на обавезе за нето зараде и накнаде зарада осим накнада зарада које се рефундирају и то за први део зараде (аконтација) за децембар 2023. године.

Откривена неправилност: Друштво није на дан 31. децембар 2023. године исказало обавезе за нето зараде и накнаде зарада, као ни обавезе за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање за други део зарада за децембар 2023. године, због чега је мање исказало обавезе за нето зараде и накнаде зарада, као и трошкове зарада и накнада зарада у износу од 1.715 хиљада динара. Наведено није у складу са захтевима параграфа 2.39 Одељка 2 – Концепт и свеобухватни принципи МСФИ за МСП.

Мере предузете у поступку ревизије: У току ревизије, Друштво је извршило исправку погрешног књижења и доставило налог за књижење број ЛД-1 од 1. јануара 2024. године којим је извршило у складу са захтевима параграфа 19 – 23 Одељка 10 Рачуноводствене политике, процене и грешке, МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим политикама, тако да је повећало вредност обавеза за зараде и накнаде зарада и смањило нераспоређени добитак из ранијих година у износу од 1.715 хиљада динара.

3.2.2. Биланс успеха

Пословни приходи

Пословни приходи исказани у износу од 50.691 хиљаде динара, а њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 24 – Структура пословних прихода

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Приходи од продаје робе	220	194
Приходи од продаје производа и услуга	34.011	70.370
Остали пословни приходи	16.460	8.988
Укупно:	50.691	79.552

3.2.2.1. Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга, на дан 31. децембар 2023. године, исказани су у износу од 34.011 хиљада динара и односе се на приходе приказане у следећој табели:

Табела број 25 – Структура прихода од продаје производа и услуга

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	34.011	70.370
Укупно:	34.011	70.370

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту исказани у износу од 34.011 хиљада динара и односе се на приходе које Друштво остварује вршењем услуга сервисирања електромотора, статора, муљних пумпи и остало у износу од 1.939 хиљада динара и пружањем електроинсталацијских услуга у износу од 32.072 хиљаде динара.

Приходи од пружања електроинсталацијских радова највећим делом односе се на приходе које је Друштво остварило на основу Уговора о извођењу радова на репарацији и одржавању стубова јавне расвете на територији града Ниша у износу од 7.619 хиљада динара, Уговора о извођењу радова на одржавању надстрешница аутобуских стајалишта у износу од 3.851 хиљаде динара, који су закључени са Јавним предузећем за изградњу града Ниша, Ниш, Уговором о изградњи надземне дистрибутивне мреже са уличним осветљењем у износу од 1.344 хиљаде динара закљученим са Општинском управом Бојник, Уговором о извошењу радова на осветљењу трим стазе на брду Хисар у износу од 1.667 хиљада динара закљученим са Градском управом града Прокупља, Уговора о одржавању стубова јавне расвете у износу од 1.150 хиљада динара закљученим са Градом Краљевом и Уговором о извођењу радова реконструкцији електричних инсталација у управној згради у износу од 8.789 хиљада динара закљученим са Јавним комуналним предузећем Градска топлана Ниш, Ниш.

3.2.2.2. Остали пословни приходи

Остали пословни приходи на дан 31. децембар 2023. године, исказани су у износу од 16.640 хиљада динара и односе се на приходе приказане у следећој табели:

Табела број 26 – Структура осталих пословних прихода

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и слично	16.460	8.962
Укупно:	16.460	8.962

Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и слично исказани су у износу од 16.640 хиљада динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 27 – Структура прихода од премија, субвенција, донација и слично

-у хиљадама динара-	
Назив	2023. година
Приходи по основу примљених месечних субвенција за зараде	12.386
Приходи од намењених средстава за спровођење јавних радова	760
Приходи од рефундације накнаде зараде за време привремене спречености за рад	171
Приходи по основу примљене државне помоћи за побољшавање услова рада	3.143
Укупно:	16.460

Приходи по основу примљених месечних субвенција зараде за запослене особе са инвалидитетом у укупном износу од 12.386 хиљада динара остварени су у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом у висини до 75% укупних трошкова зараде са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање, али не више од 50% просечне зараде по запосленом у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Приходи од намењених средстава за спровођење јавних радова у износу од 760 хиљада динара остварени су рефундацијом исплаћених накнада за обављен посао лицима укљученим у јавне радове за мај, јун, јул и август 2023. године у износу од 750 хиљада динара и накнаду трошкова јавних радова у износу од десет хиљада динара које је спровело Друштво по Уговору о спровођењу јавног рада за особе са инвалидитетом број 229 од 28. априла 2023. године закљученог са Националном службом за запошљавање – филијала Ниш.

Приходи по основу примљене државне помоћи за побољшавање услова рада исказани у износу од 3.134 хиљаде динара односе се на примљена средства по јавном позиву Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања за побољшавање услова рада. Додељени износ средства за рефундацију трошкова репроматеријала у 2023. години износи 1.567 хиљада динара по Одлуци о додели средства број 000278261/2023-2 од 16. новембра 2023. године и примљене државне помоћи за побољшавање услова рада у износу од 1.567 хиљада динара за примљена средства у 2022. години.

Имајући у виду да је Друштво у 2023. години исказало приходе по основу примљене државне помоћи за побољшавање услова рада из 2022. године у износу од 1.567 хиљада динара, иако је било дужно да исте евидентира као корекцију нераспоређене добити из ранијих година у складу са чланом 25 Правилника о рачуноводственим политикама, којим је утврђено да исправка накнадно установљених материјално значајних грешака у износу већем од 1%

пословних прихода из претходне године врши преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година.

Откривена неправилност: Друштво је у 2023. години више исказало приходе по основу прихода од премија, субвенција, дотација, донација и слично, а мање нераспоређени добитак ранијих година у износу од 1.567 хиљада динара јер је примљена средства у 2022. години по основу субвенција евидентирало као приход текућег периода, што није у складу са чланом 23 став 1 тачка 4 Закона о рачуноводству.

Ризик: Уколико Друштво не исказује приходе у складу са Правилником о рачуноводственим политикама, постоји ризик од погрешне презентације финансијских извештаја.

Препорука број 11: Препоручујемо Друштву да у наредном периоду исправке грешке из ранијих година које су материјално значајне евидентира у складу усвојеним рачуноводственим политикама и захтевима Одељка 10 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, МСФИ за МСП.

Пословни расходи

Пословни расходи у укупном износу од 50.854 хиљада динара, представљени су у следећој табели:

Табела број 28 - Структура пословних расхода

- у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Трошкови материјала, горива и енергије	11.488	43.103
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	34.707	32.512
Трошкови амортизације	171	653
Трошкови производних услуга	2.568	1.743
Трошкови резервисања	250	208
Нематеријални трошкови	1.670	1.469
Укупно:	50.854	79.688

3.2.2.3. Трошкови материјала, горива и енергије

Трошкови материјала, горива и енергије исказани су у износу од 11.488 хиљада динара и односе се на:

Табела број 29 – Структура трошкова материјала

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Трошкови основног материјал на изради учинка	9.588	41.244
Трошкови осталог материјала	64	105
Трошкови горива и мазива	844	967
Трошкови електричне енергије и гаса	992	787
Укупно:	11.488	43.103

3.2.2.4. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи, на дан 31. децембар 2023. године, исказани су у износу од 34.707 хиљада динара и односе се на трошкове приказане у следећој табели:

Табела број 30 – Преглед трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto I)	27.875	25.196
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	4.306	4.050
Трошкови накнаде по уговору о привременим и повременим пословима	750	437
Трошкови накнаде физичким лицима по основу осталих уговора	516	50
Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	-	1.323
Остали лични расходи и накнаде	1.260	1.456
Укупно:	34.707	32.512

Трошкови зарада и накнада зарада (брuto I) запослених исказани су у износу од 27.875 хиљада динара, а њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 31 – Структура трошкова зарада и накнада зарада запослених (брuto I)

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година
Зарада за ефективан рад	24.930
Минули рад	1.035
Прековремени рад	309
Ноћни рад	632
Рад на дан државног празника који је нерадни дан	71
Друга увећања (стимулација)	44
Накнаде зарада за боловање до 30 дана	354
Накнаде зарада за боловање преко 30 дана	384
Топли оброк запослених	48
Регрес за коришћење годишњег одмора	68
Укупно (брuto I):	27.875

За обрачун зарада и накнада зарада Друштво примењује Закон о раду¹⁶, Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање¹⁷, Закон о порезу на доходак грађана¹⁸, Правилник о раду број 321/2 од 1. јуна 2023. године, Правилник о организацији рада и систематизацији радних места број 322/1 од 1. јуна 2023. године, уговоре о раду.

Правилником о раду утврђено је да се зарада састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху Друштва и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом, овим правилником и уговором о раду. Зарада за обављени рад и време проведено на раду састоји се од: основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде. Основна зарада утврђује се на основу сложености послова, степена стручне спреме и других услова утврђених Правилником о организацији рада и систематизацији радних места, као и времена проведеног на раду. Основна зарада се утврђује као производ основице и коефицијента који изражава сложеност,

¹⁶ Службени гласник РС, бр. 24/05, 61/05 ... 95/18

¹⁷ Службени гласник РС, бр. 84/04, 61/05 ... 92/23

¹⁸ Службени гласник РС, бр. 24/01, 80/02 ... 116/23

одговорност и услове рада прописане Правилником о организацији рада и систематизацији радних места.

Откривена неправилност: Прековремени рад у Друштву обрачунат у износу од 309 хиљада динара није се обављао у складу са одредбама Закона о раду. Наиме, запослени су радили прековремено само на основу усменог налога непосредног руководиоца што није у складу са одредбама члана 193 Закона о раду којим је прописано да се запосленом у писаном облику доставља решење о остваривању права, обавеза и одговорности, са образложењем и поуком о правном леку.

Мере предузете у поступку ревизије: У току ревизије, Друштво је уредило обављање прековременог рада и усвојило Упутство број 436 од 17. марта 2024. године, којим је утврдило начин и поступак обављања прековременог рада. Осим наведеног, Друштво је доставило и Решење о прековременом раду број 802/1 од 29. марта 2024. године, као и евиденцију о прековременом раду од 29. марта 2024. године.

Трошкови накнаде по уговору о привременим и повременим пословима исказани су у износу од 750 хиљада динара и односе се на ангажовање петоро незапослених лица по основу Уговора о спровођењу јавног рада за особе са инвалидитетом број 229 од априла 2023. године закљученог са Националном службом за запошљавање – филијала Ниш, за период од маја до августа 2023. године.

Трошкови накнаде физичким лицима по основу осталих уговора исказани су у износу од 516 хиљада динара и односе се на уговоре о допунском раду за електроинсталатера и одговорног извођача радова.

Откривена неправилност: Друштво је у 2023. години евидентирало укидање обавеза по основу накнаде члановима органа управљања и надзора из 2022. године, тако што је умањило трошкове накнаде члановима органа управљања текућег периода, уместо да исте евидентира као приходе од укидања обавеза у износу од 529 хиљада динара. Наведено није у складу са чланом 56 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Ризик: Јавља се ризик да трошкови Друштва нису реално исказани, што утиче на истинито и објективно приказивање финансијског резултата.

Препорука број 12: Препоручујемо Друштву да у наредном периоду пословне промене евидентира у пословним књигама у складу са Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Остали лични расходи и накнаде у 2023. години исказани су у износу од 1.260 хиљада динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 32 – Структура осталих личних расхода и накнада

Назив	-у хиљадама динара- 2023. година
Накнаде трошкова запосленима за превоз на радно место и са радног места	680
Накнаде трошкова запосленима на службеном путу	531
Солидарна помоћ запосленима	49
Укупно:	1.260

3.2.2.5. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације исказани су у укупном износу од 171 хиљаде динара и њихова структура исказана је у следећој табели:

Табела број 33 – Структура трошкова амортизације

Назив	2023. године	2022. године
Трошкови амортизације грађевинских објеката	171	-
Трошкови амортизације опреме (Напомена број: 3.2.1.2.)	-	653
Укупно:	171	653

3.2.2.6. Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга исказани су у износу од 2.568 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 34 – Структура трошкова производних услуга

Назив	2023. године	2022. године
Трошкови услуга на изради учинака	930	79
Трошкови транспортних услуга	220	216
Трошкови услуга одржавања	613	889
Трошкови осталих услуга	805	560
Укупно:	2.568	1.744

Трошкови услуга на изради учинка исказани су у износу од 930 хиљада динара и највећим делом односе се на услугу израде кавеза за чување паса у износу од 620 хиљада динара, као и на услуге ископа канала и рупа у износу од 221 хиљаде динара и остало у износу од 89 хиљада динара.

Трошкови услуга одржавања исказани су у износу од 613 хиљаде динара и највећим делом односе се на одржавање објекта и опреме, и то: поправку хидрауличне дизалице у износу од 102 хиљаде динара, сервис багера у износу од 70 хиљада динара, редовно месечно одржавање лифта у износу од 65 хиљада динара и остале трошкове у износу од 376 хиљада динара.

Трошкови осталих производних услуга исказани су у износу од 805 хиљада динара и односе се на: трошкове услуга заштите на раду у износу од 230 хиљада динара, трошкове снимања изведеног стања електроенергетске мреже у износу од 121 хиљаде динара, трошкове комуналних услуга у износу од 27 хиљада динара и остале трошкове у износу од 427 хиљада динара.

3.2.2.7. Трошкови резервисања

Трошкови резервисања исказани су у износу од 250 хиљада динара и односе се на:

Табела број 35 – Структура нематеријалних трошкова

Назив	2023. година	2022. година
Трошкови резервисања	250	206
Укупно:	250	206

3.2.2.8. Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови исказани су у износу од 1.670 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 36 – Структура нематеријалних трошкова

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Трошкови непроизводних услуга	386	181
Трошкови репрезентације	514	413
Трошкови премија осигурања	154	161
Трошкови платног промета	269	197
Трошкови чланарина	74	100
Трошкови пореза	2	1
Остали нематеријални трошкови	271	416
Укупно:	1.670	1.469

Трошкови непроизводних услуга исказани су у укупном износу од 386 хиљада динара и односе се на: услуге штампе у износу од 118 хиљада динара, услуге сервисирања и одржавања програма и рачунарске опреме у износу од 93 хиљаде динара, услуге надзорне провере од стране акредитованог тела за сертификавање квалитета у износу од 53 хиљаде динара, сервисирање телефонског центра у износу од 27 хиљада динара и остале услуге у износу од 95 хиљада динара.

Трошкови репрезентације исказани су у укупном износу од 514 хиљаде динара и односе се на: трошкове прославе Нове године у износу од 94 хиљаде динара, организацију прославе и давање прикладних поклона поводом обележавања празника 8. март у износу од 54 хиљаде динара, трошкове угоститељских услуга у износу од 174 хиљаде динара и остале трошкове у износу од 192 хиљаде динара.

Остали нематеријални трошкови исказани су у износу од 271 хиљада динара и односе се највећим делом односе се на административне, комуналне и друге таксе у износу од 187 хиљада динара, на претплате за стручне часописе у износу од 61 хиљаде динара и остало у износу од 23 хиљаде динара.

3.2.2.9. Финансијски расходи

Финансијски расходи на дан 31. децембар 2023. године исказани су у износу од 260 хиљада динара и односе се на:

Табела број 37 – Структура финансијских расхода

-у хиљадама динара-		
Назив	2023. година	2022. година
Расходи камата	260	2
Укупно:	260	2

Расходи камата у целости се односе на редовну камату по Уговору о оквирном (overdraft) кредиту закљученом маја 2023. године са Поштанском штедионицом а.д., Београд.

3.2.2.10. Остали приходи

Остали приходи исказани су у износу од 567 хиљада динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 38 – Структура осталих прихода

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Приходи од смањења обавеза	54	59
Остали непоменути приходи	513	13
Укупно:	567	442

3.2.2.11. Остали расходи

Остали расходи исказани су у износу од две хиљаде динара и њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 39 – Структура осталих расхода

-у хиљадама динара-

Назив	2023. година	2022. година
Остали непоменути расходи	2	7
Укупно:	2	7

3.2.3. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са чланом 2 Закона о рачуноводству и Одељком 8 МСФИ за МСП, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја и о примењеним рачуноводственим политикама, да обелодане информације које се захтевају овим и осталим одељцима МСФИ за МСП, а које нису презентоване на другом месту у финансијским извештајима и да пруже додатне информације које нису презентоване на другом месту у финансијским извештајима, али су релевантне за њихово разумевање. Анализом позиција исказаних у Напоменама уз финансијске извештаје за 2023. годину, утврђено је да су састављене у складу са прописима који их уређују.

3.3. Потенцијалне обавезе

Друштво нема потенцијалне обавезе јер нема покренутих судских поступака против Друштва.

3.4. Накнадни догађаји настали између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора

Између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора није било значајних догађаја.

ПРИЛОГ III

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ПРЕДУЗЕЋА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И ЗАПОШЉАВАЊЕ
ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ЕЛМОНТ ДОО НИШ,
ЗА 2023. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ:

1. Биланс стања на дан 31. децембар 2023. године
2. Биланс успеха за период од 1. јануара до 31. децембра 2023. године
3. Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07658761

Шифра делатности 8899

ПИБ 101531840

Назив **PREDUZEĆE ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE OSOVA SA INVALIDITETOM ELMONT, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU, NIŠ**
Седиште **НИШ (МЕДИЈАНА), ГЕНЕРАЛА МИЛОЈКА ЛЕШЈАНИНА 72**

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2023. године

- у хиљадама динара

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002	4.1	12.595	12.638	
01	И. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003				
010	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005				
013	3. Гудвил	0006				
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007				
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009		12.595	12.638	
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010		5.056	5.227	
023	2. Постројења и опрема	0011		7.539	7.411	
024	3. Инвестиционе некретнине	0012				
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013				
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014				
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015				
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016				
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017				
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019				
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020				
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021				
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022				
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023				
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024				
046	7. Дугорочна финансијска улагања (хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025				
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026				
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027				
28 (део), осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028				
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029		97		
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		16.248	33.551	
Класа 1, осим групе рачуна 14	I. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031		10.039	2.108	
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032	4,2	9.931	2.108	
11 и 12	2. Недовршена производња и готови производи	0033				
13	3. Роба	0034				
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035		108		
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036				
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037				
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	4,3	4.832	22.231	
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039		4.832	22.231	
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041				
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042				
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043				
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044		1.226	4.024	
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045		926	3.724	
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046		280	280	
224	3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047		20	20	
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048				
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049				
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0050				
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051				
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052				
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053				
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054				
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055				
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056				
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	4,4	151	5.188	
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058				
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		28.940	46.189	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060				
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401		17.439	17.200	
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402	4,5	2.450	2.450	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405	4.6	91	91	
330 и потражни салдо рачуна 331,332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406	4.7	9.279	9.279	
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407				
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408		5.619	5.380	
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409		5.380	5.083	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410		239	297	
	VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411				
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412				
350	1. Губитак ранијих година	0413				
351	2. Губитак текуће године	0414				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415			208	
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416			208	
404	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417			208	
400	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418				
40, осим 400 и 404	3. Остала дугорочна резервисања	0419				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420				
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421				
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422				
411 (део) и 412 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423				
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424				
415 и 416 (део)	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425				
413	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427				
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429		392	392	
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430			1.575	
	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		11.109	26.814	
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432				
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433		3.940		
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434				
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435				
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436				
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437		3.940		
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438				
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439				
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440				
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441		85		
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442		6.092	22.583	
431 и 433	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443				
432 и 434	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444				
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445		6.092	22.583	
436	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446				
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447				
439 (део)	6. Остале обавезе из пословања	0448				
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449		992	4.231	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
44, 45 и 46 осим 467	1. Остале краткорочне обавезе	0450		928	4.231	
47,48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	0451		64		
481	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452				
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453				
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454				
	Ђ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455				
	Е. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		28.940	46.189	
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457				

у _____

дана _____ 20__ године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07658761

Шифра делатности 8899

ПИБ 101531840

Назив PREDUZEĆE ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁAVANJE OSOVA SA INVALIDITETOM ELMONT, DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU, NIŠ

Седиште НИШ (МЕДИЈАНА), ГЕНЕРАЛА МИЛОЈКА ЛЕШЈАНИНА 72

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001	4.8	50.691	79.552
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002		220	194
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003		220	194
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје роба на иностраном тржишту	1004			
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005		34.011	70.370
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006		34.011	70.370
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007			
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008			
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009			
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010			
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011		16.460	8.988
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012			
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013	4.9	50.854	79.688
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014			
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015		11.488	43.103
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016		34.797	32.512
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017		27.875	25.196
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018		4.306	4.050
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019		2.526	3.266
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020		171	653
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021			
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022		2.568	1.743
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023		250	208
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024		1.670	1.469

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025			
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026		163	136
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027			
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028			
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029			
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030			
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031			
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032		260	2
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033		260	2
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034			
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035			
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036			
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037			
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038		260	2
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039			
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040			
67	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	4,10	567	442
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042		2	7
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		51.258	79.994
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		51.116	79.697
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045		142	297
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046			
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047			
59- 69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048			
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049		142	297

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050			
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051			
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052			
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053		97	
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054			
	Ћ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055		239	297
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1061			
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1062			

у _____
дана _____ 20____ године

законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Napomene za 2023. godinu

1. Osnovne informacije o Društvu

Preduzeće za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom „**ELMONT**“ d.o.o. Niš, ul. Generala Milojka Lešjanina br. 72 (u daljem tekstu - Društvo) organizovano je u obliku društva sa ograničenom odgovornošću.

Matični broj društva je 07658761. Poreski identifikacioni broj je 101531840.

E-mail adresa : dp.elmont@medianis.net.

Društvo je osnovano 13.06.1991. godine.

Društvo nema poslovnih jedinica i predstavništava u inostranstvu.

Osnovna delatnost preduzeća je 8899- ostala nepomenuta socijalna zaštita bez smeštaja.

Delatnost preduzeća se odvija se kroz 3 radne jedinice:

1. RJ Elektromehanika

Popravka svih vrsta elektromotora

- asihronih motora od 0,25-360W
- trofaznih kavezastih asihronih el. motora
- el.motora jednosmernih struja
- svih aparata za zavarivanje
- svih vrsta pumpi
- premotavanje rotora i statora
- balansiranje rotora i statora
- popravka agregata i ostalih uređaja
- izrada i montaža nadstrešnica autobuskih stajališta
- šemiranje svih vrsta poliesterskih razvodnih ormara.

2. RJ Elektromontaža

- uvođenje električne instalacije jake i slabe struje
- izrada i montaža svih vrsta razvodnih tabla i šemiranje poliesterskih ormara svih vrsta
- izrada i održavanje svih vrsta el. instalacija u objektima
- izrada i održavanje osvetljenja ulica, međublokovskih prostora i objekata
- razni visinski poslovi na bazi korišćenja naših kamiona sa podiznim hidrauličnim platformama visine 12m i 19m
- utovarni istovarni i slični poslovi na bazi korišćenja kamiona sa hidrauličnom rukom do 3,5 t, kao i transport i podizanje stubova do 12m
- građevinski poslovi na bazi korišćenja rovokopača (kopanje sa zatrpavanjem) za kanale i za druge iskope
- bušenje i polaganje elektro i hidro instalacija ispod puta i objekata, rupa do fi 70 mm, dužine do 15m (pneumatskom mašinom za podbušivanje)
- površinska zaštita metalnih, drvenih i građevinskih konstrukcija i objekata, bojenje i farbanje
- izrada i održavanje svih vrsta transformatora 10/0,4 IV do 1000 kWa

3. RJ "Obrada metala"

- sve vrste bravarskih radova
- obrada metala i izrada metalnih konstrukcija svih vrsta
- izrada, popravka, demontiranje, ugradnja i održavanje nadstrešnica autobuskih stajališta

- izrada svih vrsta metalnih ograda
- izrada kaveza

Iz prikazane delatnosti preduzeća vidi se da je to proizvodno - uslužna delatnost i da upošljenost radnika isključivo zavisi od rada privrede i investicija.

Društvo ne sastavlja *konsolidovane finansijske izveštaje*.

Po kriterijumima veličine propisanim *Zakonom o računovodstvu* („Službeni glasnik RS“, broj 73/2019) društvo je za 2022. godinu klasifikovano u mikro pravno lice, za 2023. godinu klasifikovani smo u malo pravno lice, a za 2024. god. mikro pravno lice.

2. Okvir za finansijsko izveštavanje i koncept nastavka poslovanja

2.1. Okvir za finansijsko izveštavanje i uslovi za njegovu primenu

Finansijski izveštaj Preduzeća za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom „ELMONT“ d.o.o. Niš, ul. Generala Milojka Lešjanina 72 za obračunski period koji se završava sa 31.12.2023. godine sastavljen je po svim materijalno značajnim pitanjima u skladu sa MSFI za MSP i redovan godišnji finansijski izveštaj dostavljamo na sledećem setu obrazaca: Bilans stanja, Bilans uspeha, Statistički izveštaj i Posebni podaci.

Svi podaci iskazani su u hiljadama dinara (RSD), osim ukoliko drugačije nije navedeno.

2.2. Uporedni podaci

U finansijskim izveštajima za 2023. godinu kao minimum prikazani su uporedni podaci za 2022. godinu.

2.3. Korišćenje procena

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahtevalo je od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje na *datum bilansa* imaju efekta na prikazane vrednosti sredstava, obaveza i na obelodanjivanje potencijalnih sredstava i obaveza, kao i na prikazane vrednosti prihoda i rashoda izveštajnog perioda. Procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim do datuma odobrenja finansijskih izveštaja za njihovo obelodanjivanje. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

2.4. Primena pretpostavke stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom stalnosti poslovanja Društva, tj. pod pretpostavkom da će ono nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidljivoj budućnosti. *Navedena pretpostavka bazirana je na sledećim činjenicama: Društvo je u proteklim izveštajnim periodima ostvarivalo pozitivne rezultate i imalo je solidnu likvidnost.*

U poslovnoj 2023. godini preduzeće je poslovalo sa dobitkom.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

3.1. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva

Osnovna sredstva se početno iskazuju po nabavnoj vrednosti i otpisuju metodom proporcionalnog otpisivanja prema njihovom procenjenom veku korišćenja.

Obračun amortizacije vrši se ponaosob za svako sredstvo, sem kod alata i inventara koji se kalkulatивно otpisuju.

Na kraju svakog izveštajnog perioda pre obračuna amortizacije za svako materijalno značajno sredstvo ponaosob se proverava preostali vek upotrebe i procenjena rezidualna vrednost.

Troškovi tekućeg održavanja se priznaju kao rashod perioda.

3.2. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Otpis kratkoročnih potraživanja i plasmana kod kojih postoji verovatnoća nenaplativosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana otpis, u celini ili delimično, vrši direktnim otpisivanjem.

Verovatnoća nemogućnosti naplate utvrđuje se u svakom konkretnom slučaju na osnovu dokumentovanih razloga (stečaj, odnosno likvidacija dužnika, prezaduženost, otuđenje imovine, prinudno poravnanje, vanparnično poravnanje, zastarelost, sudsko rešenje, akt upravnog organa i dr.).

3.3. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se iskazuju u *bilansu stanja* po nabavnoj vrednosti. Za svrhu *izveštaja o tokovima gotovine*, gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju: blagajnu, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa rokom dospeća do tri meseca ili kraće, i prekoračenja po tekućem računu.

3.4. Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja se iskazuju po nabavnoj vrednosti koja predstavlja fer vrednost cene robe i primljenih računa koja će biti plaćena u budućnosti.

3.5. Primanja zaposlenih

a) Troškovi zarada i troškovi socijalnog osiguranja

Iznosi naknada zaposlenima priznaju se kao trošak zarada u *bilansu uspeha*. Društvo snosi troškove zaposlenih koji se odnose na obezbeđenje beneficija kao što su zdravstveno osiguranje, penzijsko osiguranje, osiguranje od nezaposlenosti i slično. Ovi iznosi se iskazuju u *bilansu uspeha* u okviru troškova zarada.

4. Pojedinačna obelodanjivanja u 000 din

4.1. Nekretnine, postrojenja i oprema

U toku 2023. godine promene na nekretninama, postrojenjima i opremi Društva su:

Vrednosti i promene	Zemljište	Građevine	Oprema	Ostala sredstva	Ukupno
Nabavna vrednost					
1. Stanje 01.01.2023. godine		5227	7411		12638
2. Povećanja (a + b + v)					
a) Nove nabavke kupovinom					
b) Nabavke iz poslovnih kombinacija					
c) Revalorizacija					
3. Smanjenje					
a) Rashodovanje					
b) Prodaja					
I Stanje na dan 01.01.2023.godine (1 + 2 - 3)					12638
Ispravka vrednosti					
1. Stanje 01.01.2023. godine					12638
2. Povećanja (a + b + v)		128			
a) Amortizacija		171			
b) Nove nabavke kupovinom					
c) Nabavke iz poslovnih kombinacija					
d) Revalorizacija					
3. Smanjenje					
a) Rashodovanje					
b) Prodaja					
II Stanje na dan 31.12.2023. godine					12595
III Sadašnja vrednost na dan 31.12.2023. godine					12595

Vrednosti i promene	Zemljište	Građevine	Oprema	Ostala sredstva	Ukupno
IV Sadašnja vrednost na dan 31.12.2023. godine ¹					12595

4.2. Zalihe

Društvo raspolaže sa sledećim zalihama:

	Vrsta zaliha	2023. godina	2022. godina
1.	Materijal za izradu	9399	1674
2.	Alat I inventar u upotrebi	526	338
3.	Gorivo	6	6
4.	Rezervni delovi		
5.	Nedovršena proizvodnja		
6.	Gotovi proizvodi		
Ukupno		9931	2018

Društvo je iskazalo sledeće rashode po osnovu utroška:

Red. br.	Vrsta zaliha	2023. godina	2022. godina
1.	Troškovi materijala za izradu	9597	41348
2.	Nabavna vrednost prodane robe		
3.	Troškovi goriva I energije	1837	1755
4.	Troškovi rezervnih delova		
5.	Troškovi prodatih proizvoda i usluga		
Kontrolni zbir		11434	43103

¹ Misli se na prethodni izveštajni period.

4.3. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Društvo na datume bilansa ima sledeća kratkoročna potraživanja i plasmane:

Red. br.	Vrsta zaliha	2023. godina	2022. godina
1.	Potraživanja od kupaca	4832	22231
2.	Kratkoročni finansijski plasmani		
3.	Ostala kratkoročna potraživanja	664	664
4.	Ukupno		
5.	Ispravka potraživanja		
6.	Svega	5496	22895

Dana 31.12.2023. godine Društvo je poslalo izvode otvorenih stavki (svi kupci i dobavljači su pravna lica). Potraživanja koja su poslata na usaglašavanje su delimično usaglašena.

Broj neusaglašenih potraživanja sa kupcima je 30%, a usaglašenih 70%

Broj neusaglašenih obaveza prema dobavljačima je oko 20%, a usaglašenih 80%.

Jedino sa onim kupcima kod kojih nemamo potraživanja i kod onih dobavljača gde nemamo obavezu nisu izvršena usaglašenja, uglavnom se ti IOS-i nisu overili.

4.4. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Društvo na datume bilansa ima sledeće stanje gotovine:

Red. br.	Vrsta sredstva	2023. godina	2022. godina
1.	Blagajna	0	0
2.	Devizna blagajna		
3.	Tekući (poslovni) računi	151	5188
4.	Devizni račun		
Ukupno		151	5188

4.5. Osnovni kapital i otkupljeni sopstveni kapital

Na datume bilansa osnovni kapital je bio:

	Vrednost
Na dan 31.12.2022.god.	2450
Na dan 31.12.2023.god.	2450
Povećanje/smanjenje	

4.6. Rezerve

Rezerva je formirana radi pokrića eventualnog gubitka.

	2023. godina	2022.godina
Na dan 31.12.2023.	91	91

4.7. Revalorizacije rezerve i nerealizovani dobiti i gubici

U toku izveštajnih perioda promene na revalorizacionim rezervama su bile sledeće:

	Revalorizacije rezerve po osnovu nekretnina, postrojenja i opreme	Dobici i gubici po osnovu finansijskih sredstava	Ukupno
2023. god. ²			
Početno stanje	9279		9279
Povećanja po osnovu procene fer vrednosti			
Smanjenja po osnovu procene fer vrednosti			
Smanjenja po osnovu prodaje ili rashodovanja sredstava			
Ostale promene			
Stanje na dan 31.12.2023.odine			9279
Povećanja po osnovu procene fer vrednosti			
Smanjenja po osnovu procene fer vrednosti			
Smanjenja po osnovu prodaje ili rashodovanja sredstava			
Ostale promene			
Stanje na dan 31.12.2023.godine ³			9279

² Misli se na prethodni izveštajni period.

³ Misli se na tekući izveštajni period.

4.8. Poslovni prihodi

Društvo je u izveštajnim periodima ostvarilo sledeće prihode:

Red. br.	Vrsta prihoda	2023. godina	2022. godina
1.	Prihodi od prodaje proizvoda	34011	70370
2.	Prihodi od prodaje robe	220	194
3.	Promena vrednosti zaliha učinaka		
4.	Ostali poslovni prihodi	16460	8988
Ukupno		50691	79552

4.9. Poslovni rashodi

Društvo je u izveštajnim periodima ostvarilo sledeće poslovne rashode:

Red. br.	Vrsta rashoda ⁴	2023. godina	2022. godina
1.	Nabavna vrednost prodane robe		
2.	Troškovi materijala za izradu	9652	41348
3.	Troškovi goriva i energije	1837	1755
4.	Troškovi rezervnih delova		
5.	Troškovi sitnog inventara		
6.	Troškovi zarada	32181	29246
7.	Troškovi naknada zarada i ostali lični rashodi	2526	3266
8.	Troškovi amortizacije	171	653
9.	Troškovi proizv.usluga	2568	1743
10.	Nematerijalni troškovi	1670	1469
11.	Troškovi rezervisanja	249	208
12.	Troškovi reklame i propagande		
13.	Ostali materijalni troškovi		
14.	Nematerijalni troškovi		
Ukupno		50854	79688

⁴ Iz tabele isključiti rashode koji nisu materijalno značajni.

4.10. Ostali poslovni prihodi i rashodi

Društvo je u izveštajnim periodima ostvarilo sledeće ostale prihode i rashode:

Red. br.	Vrsta prihoda i rashoda	2023. godina	2022. godina
1.	Prihodi od prodaje stalnih sredstava		
2.	Ostali poslovni prihodi	567	442
Ukupno ostali poslovni prihodi		567	442
3.	Rashodi po osnovu kazni		
4.	Gubici po osnovu obezvređenja stalnih sredstava		
5.	Ostali poslovni rashodi		
Ukupno ostali poslovni rashodi			

U Nišu, dana 11.03.2024. godine

„ELMONT“ D.O.O. NIŠ

(Potpis zakonskog zastupnika)